

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 29.
VIII. évfolyam, 287. szám.

Vasárnap

A pápai enciklika szerint:

Borzalmas veszély zudult a világra

Roosevelt mondotta: „Amerika népe azzal rokonszen-
vezik, akivel akar!” — Bevonultak Vilnába a litván
csapatok — Angol-japán tárgyalások kezdődtek To-
kióban — Ellentmondó hírek a finn-orosz
megbeszélések körül

(VATIKÁNVÁROS.) (Osservatore Romano.) Tegnap délelőtt tették közzé XII. Pius pápa Őszentségének első enciklikáját. Az enciklika bevezető sorában a pápa hangoztatja, hogy apostoli hivatásának alapvető feladata a jog és igazság melletti megnyilatkozás.

Majd hangsúlyozza, hogy a világra szakadt bajok gyökere az, hogy

nem csak az egyének, de az államok is visszautasítják az általános erkölcsi elveket és így a pogányság kapott lábra, amely nem csak eltávolodást jelent Istentől és Krisztustól, de azt is, hogy bizonyos kérdések rendezését a fenn-
verekre bízzák. Borzalmas veszély zudult ezáltal a világra, amelyet csak bölcsességgel lehetne megszüntetni és előidézni azt a megváltást, amely a békét jelenti. A megváltás alapja azonban csak a természetes jogok tiszteletben tartása lehet. A jövő rendjének tehát ezen az elven kell kiépülnie. Szükséges azonban a kölcsönös bizalom helyreállítása is, amely nélkül minden kísérlet hasztalan lenne. Itt találkozik a kísérlet újra a bölcsességgel, amely kizárja a tudatos gyűlölködést ember és ember, család és család, nemzet és nemzet között.

A továbbiakban XII. Pius pápa rátért a Vatikán és Itália viszonyára, amelyet a lateráni egyezmény a legbőlebb szabályozott, majd így fejezte be enciklikáját:

— Végtelenül sajnáljuk, hogy a háború lángjainak kioltására fordított fáradozásaink hiába valóknak bizonyultak, de nem veszítjük el biztos meggyőződésünket, hogy a nyugalom mégis rövid időn belül helyreállhat. Ezért utasítjuk Egyházunk papságát, ne szüntesse meg a békéért könyörögni és vezesse a lelki vigaszra szorulókat ezzel a szebb jövő kilátásai és az általános nyugalom felé.

ROOSEVELT A KÖZVETLEN
BEAVATKOZÁS ELLEN

(WASHINGTON.) (United Press.) Roosevelt köztársasági elnök rádióbeszédet mondott, amelyben élesen kikelt az ellen a feltevés ellen, hogy ő az amerikai ifjúságot az európai harcokra kívánja küldeni. Azt azonban — mondotta — hogy az USA befolyástól mentesen megalkossa véleményét a dolgok menetéről és annak okairól, megakadályozni nem lehet.

A rádiónyilatkozattal kapcsolatban Roosevelt szavait a „New York Herald Tribune” úgy értelmezi, hogy az elnök soha sem gondolt arra, hogy amerikai anyák fiait európai csatákra küldje, de azt nem kívánja megakadályozni, hogy az USA népe azzal rokonszenvezzen, akivel akar.

Az angolok indiai politikája

(LONDON.) (Rador.) Samuel Hoare lord pecsétör a képviselőházban ismertette azokat a politikai irányelveket, amelyek az angol kormányt Indiával kapcsolatban vezetik. Kijelentette: nem szabad elfelejteni, hogy Anglia Indiában olyan alkotmányos tapasztalatokat kíván érvényesíteni, amelyeket a világ eddig nem ismert. Anglia már nagyon sokat engedett az imperialista törekvésekből. Meggyőződésünk az, hogy hivatásunk nem más népek kormányzása, hanem nevelése annak érdekében, hogy megtanulják önmagukat kormányozni. Nem szabad elfelejteni, hogy az 1935. évben Anglia saját kezdeményezéséből a hatósági intézkedések nagyrészt az indiai kormányra ruházta át. A kormánynak tiszteletben kell tartania és biztosítania azokat a jogokat, amelyeket ünnepélyes módon ígért meg a muszlimoknak és a többi kisebbségeknek. El fogjuk távolítani azokat az akadályokat, amelyek megnehezítik a nagyszabású alkotmányos újítás megvalósítását. Ha győzelmesen befejeztük ezt a háborút, amelyet a birodalom nemes célkitűzéseiről folytatunk, azonnal megkezdjük a nagyszabású alkotmányos reform végrehajtását a legutóbbi években szerzett tapasztalatok alapján.

Wedgewood ezredes, munkáspárti képviselő felszólalásában kijelentette, hogy az indiai muszlimok szívvel-
lélekkel vesznek részt a háborúban, most különösen, amikor már három muszlimán nép: Irák, Törökország és Egyiptom is szövetségben vannak Angliával. Anglia politikája Indiában — fejezte be beszédét az angol ezredes — olyan kell legyen, amely ebben az államban biztosítja azt a szabadságot, amelyet a többi angol domini-
umok lakossága élvez.

A LENGYEL-UKRAJNAI NEM-
ZETGYŰLÉS PROGRAMJA

(MOSZKVA.) (Rador.) A DNB jelentése szerint a lengyel-ukrajnai nemzetgyűlés csütörtökön, Lembergben

Washingtonból közlik azt is, hogy Roosevelt elnök hosszabb kihallgatáson fogadta Van Zeeland volt belga miniszterelnököt, de a megbeszélésekről a késő éjjeli órákig nem adtak ki hivatalos jelentést.

RASTIKIS CSAPATAI ÉLÉN
BEVONULT VILNÁBA

(KAUNAS.) (DNB.) A litván-orosz megállapodás értelmében a litván csapatok tegnap átlépték a volt lengyel-litván határt és gyorsított menetben haladtak egész napon át Vilna felé. A volt fővárosba (Vilna Litvánia fővárosa volt, mielőtt Lengyelország azt nem foglalta el. A szerk.) ma délelőtt vonult be Rastikis tábornok, litván hadseregparancsnok vezérlete alatt a litván hadsereg, hogy csatolja a várost és a határmegállapító bizottság által kijelölt környékbeli területeket Litvániához. Vilna túlnyomóan litván nemzetiségű lakosai óriási lelkesedéssel fogadták a bevonuló katonaságot. A házakat felfüggőzték és virágokkal díszítették fel.

összeül. Sztalint tiszteletbeli elnöknek választották meg. A gyűlés napirendjén a következő kérdések szerepelnek. 1. A szovjet rendszer bevezetése Nyugatukrajnába. 2. Nyugatukrajnának Szovjet-ukrajnához való csatlóása. 3. A nagybirtokok elkobzása. 4. A pénzintézetek és a nagyipar köztulajdonba vétele. A fehéroroszországi nemzetgyűlés valószínűleg Bialistokban tartja meg tanácskozását.

NÉMET TILTAKOZÁS EQUA-
DORBAN

(QUITO.) (Rador.) Ecuador köztársaság kormánya továbbra is fentartja a diplomáciai kapcsolatot a lengyel kormánnyal, annak ellenére, hogy Lengyelország nagy részét a német csapatok elfoglalták. Németország equadori meghatalmazott minisztere viszont tiltakozott a külügyminisztériumban az equadori lapokban megjelent közlemény ellen, amelyek Hitler vezér és kancellár személyét támadták. A német meghatalmazott miniszter közölte, hogy a sajtó szabadon bírálhatja a nemzeti szocialista kormányzat rendszert, de megengedhetetlen, hogy az államfőt személyében támadják.

DR. TISO NYILATKOZATA

(POZSONY.) (Szl. T. I.) Az ujonnan megválasztott szlovák államfő tegnap a sajtó képviselői előtt nyilatkozott: Szlovákia külpolitikai irányáról és a következő kijelentést tette:

— Szlovákia külpolitikai magatartását már meghatározta az a barátság és az a viszony, amely a Harmadik Birodalomhoz fűzi. Ennek megfelelőleg igyekszik szomszédaival a lehető legjobb viszonyt fentartani.

Pozsonyi jelentés szerint Hitler kancellár és dr. Tiso között az elnök-választással kapcsolatban szívélyes táviratváltás volt.

A szlovák parlamentet Rózsahegyre hívták össze abból az alkalomból, hogy Hlinka Andrást, a Hlinka-párt vezérét és a tót függetlenségi törekvések harcosát ideiglenes sirjából a

már elkészült, diszes mauzoleumba helyezik át.

FELVESZIK A BRIT-JAPÁN
TÁRGYALÁSOKAT

(TOKIO.) (Domei.) A tokiói angol nagykövet, Craigie tegnap kihallgatáson jelent meg Nomura külügyminiszter előtt és közölte vele, hogy a brit kormány újra fel akarja venni a tárgyalásokat a tiencsini kérdésben. Ugyancsak Tokióból közlik, hogy a japán diplomácia felveszi az érintkezést Washingtonnal is abból a célból, hogy a Japán-USA ellentéteket tárgyalások formájában rendezze. A sajtó nagy meglepéssel foglalkozik mindkét jelentéssel.

NYUGALOM, LEGTELJESEBB
SEMLEGESSÉG

(BRÜSSZEL.) (Havas.) Spaak külügyminiszter tegnap este rádióbeszédet mondott, amelyben nyugalomra és a legteljesebb semlegesség fenntartására intette az ország népét. Ugyanezt a francia nyelven elmondott nyilatkozatot, illetve felhívást Van der Forster országgyűlési képviselő flamand nyelven is elmondotta.

ERÉLYES TÖRÖK CÁFOLAT

(ANKARA.) (Rador.) A török kormány hivatalosan cáfolja azokat a külföldön elterjedt híreket, amelyek szerint Törökország 300.000 embert mozgósított volna a délkeleti határokon. A cáfolat hangsúlyozza, hogy a hír minden alapot nélkülöz, mert Törökország egyetlen egy korosztályt sem hivta be.

OROSZ-JAPÁN MEGÁLLAPO-
DÁS

(TOKIO.) (Domei.) Oroszország és Japán között megállapodás jött létre oly irányban, hogy a mongol, mandzsu, szovjet és japán határmegállapító küldöttségek november hó első hetében Csitában üljenek össze a Külső-Mongolia és Mandzsukuo határvonalának végleges kijelölése tárgyában. A megállapodást úgy az orosz, mint a japán sajtó rendkívül nagy meglepéssel magyarázza.

LIPÓT BELGA KIRÁLY RÁDIO-
BESZÉDE

(BRÜSSZEL.) (Havas.) Tegnap hajnali negyed 4 órakor tartotta meg rádióbeszédét III. Lipót belga uralkodó, akit tudvalevőleg amerikai szövetségre kért fel arra, hogy nyilatkozzék az európai helyzettel kapcsolatban Belgium szándékairól. Az uralkodó rövid rádiónyilatkozatában hangsúlyozta, hogy ő azért fogadta el a felkérést, mert szavaival is a civilizációt kívánja szolgálni. Kijelentette, hogy kis területű államok csak úgy tudják tartani magukat, ha teljesen semlegesek maradnak. Belgium is kisterületű állam, amelynek létevére a béke. Nem hiszi, hogy hatalmas szomszédjai közül bármelyik is megszegné azon ígértét, amely a belga nemzet sértetlenségére vonatkozik. Annak ellenére, hogy ebben feltétlenül hisz, mégis kénytelen volt Belgium elővigyázati rendszabályokat életbe léptetni. De ha mégis arra kerülne a sor, hogy fegyveresen avatkozzanak bele Belgium politikájába, úgy a kis állam meg fogja kísérelni még a harcos ellenállást is.

MIRŐL LESZ SZÓ?

(ANKARA.) (Havas.) Amint a török

sajtó közli: Irák, Irán, Törökország és Afganisztán delegátusai november hó elején Ankarában ülnek össze. Egyiptomban igen élénk figyelemmel kísérik ezt a diplomáciai akciót. Beavatottak megjegyzik: valószínű, hogy a négy állam Oroszországnak dél felé irányuló törekvéseiről lesz szó.

IRÁN SEMLEGES MARAD

(KAIRO.) (Orient.) Irán uralkodója tegnap trónbeszéd keretében nyitotta meg az újonnan megválasztott parlament első ülését. Az uralkodó hang súlyozta, hogy Irán egyetlen olyan szerződést sem köt, amely ellentétben állana az ország politikai magatartásával: a teljes semlegességgel.

55 SZAVAZATTAL 22 ELLENÉBEN ELVETETTÉK

(WASHINGTON.) (Rador.) A szenátus 55 szavazattal 22 ellenében elvetette Downey demokrata szenátorok. Kalifornia képviselőjének azt a javaslatát, amely megtiltani kívánta, hogy amerikai hajók akár békében, akár pedig háborúban fegyvert és lőszert, valamint más hadianyagot szállítsanak más kontinensek részére. A szenátor azt kívánta, hogy az amerikai hajók fegyvert és lőszert, valamint hadianyagot csak amerikai államok részére szállíthassanak és csakis abban az esetben, ha más kontinensen levő állam részéről érne őket támadás és a fegyverekre és lőszerekre a jogos önvédelem céljaira van szükségük.

(WASHINGTON.) (Rador.) A szenátus határozata következtében, amely szerint a semlegességi vita során egyetlen felszólalás sem tarthat 20 percnél tovább és a módosító javaslatokat sem lehet 20 percnél hosszabb időnél tartó felszólalással megindokolni, lényegesen meggyorsítja a további vitát. Kétségtelennek látszik, hogy az amerikai szenátus nagy többséggel fogja megszavazni a semlegességi törvénynek a fegyverszállítási tilalom eltörlésére vonatkozó módosítását.

„FINNORSZÁG VOLT MÁR SÜLYOSABB HELYZETBEN IS“

(HELSINKI.) (Rador.) Erkkö, a finn külügyminiszter nagyszabású beszédet mondott tegnap este annak az ünnepségnek a keretében, amelyet a Nemzeti Színházban rendeztek a hadbavonult katonák családtagjai felsejélvezési alapja javára. A külügyminiszter kijelentette, hogy részletesebben még nem nyilatkozhatik a finn-orosz tárgyalásokról, de komoly reménye van arra, hogy a tárgyalások végleges békés megvezéssel fognak végezni. Finnország volt már sokkal súlyosabb helyzetben is, mint a jelenlegi és még sem veszítette el hitét, önbizalmát, amelynek most sem szabad megerednie. Biztosan megtalálják annak módját és lehetőségét, hogy Finnországot továbbra is szabadon, függetlenül és léte veszélyeztetése nélkül élhesse nemzeti életét.

FINNORSZÁG SEMLEGES MARAD

(KOPPEHÁGA.) (Rador.) Azt a tényt, hogy a finn tárgyaló bizottság Moszkvából visszatért, a dán fővárosban nem itélik meg kedvezően. Tanner finn pénzügyminiszter, aki a Moszkvában tárgyaló bizottságnak szintén tagja volt, nyilatkozatot adott a „Tidende“ című dán lapnak és közölte, hogy a Szovjet-kormány nem intézett Finnországhoz ultimátumot, sem pedig határidőt nem szabott meg a szovjet javaslatok elfogadására. A pénzügyminiszter szerint a finn parlamentet illeti meg most a jog, hogy a javaslatok fölött határozzon. Az újságíróknak arra a kérdésére, vajon a semlegességet és a skandináv államok közötti együttműködés lehetőségét érintik-e a Szovjet-javaslatok, Tanner határozottan jelentette ki: Nem. Sztaulin teljes mértékben hozzájárult a skandináv államok semlegességéhez és szerény megítélés szerint Finnország semlegessége fenntartásának sincs semmi akadálya.

Erkkö külügyminiszter az újságíróknak arra a kérdésére, hogy melyek voltak a szovjet kormány javaslatai, a következőket válaszolta:

— Ha ezek az igények és javaslatok azok lettek volna, amelyeket a külföldi sajtó közölt, úgy egyetlen állam sem, amely ezeket a javaslatokat elfogadta volna, nem őrizhette volna meg többé szabadságát.

SVÉD KÖRÖKBEN—BIZAKODÓ A HANGULAT

(STOCKHOLM.) (Rador.) Svéd politikai körökben nagy figyelemmel kísérik a finn-orosz tárgyalásokkal kapcsolatos válság további fejlődését. Általában bizakodó a hangulat, hogy a további tárgyalások során megtalálják azt a modus vivendit, amely a békés megegyezőséhez vezet. Az Aaland szigetekkel kapcsolatosan valószínűleg

A németek készek a támadásra

(PÁRIS.) (Rador.) A Reuter-jelentés szerint a francia fővárosba érkező legutóbbi hírek arról számolnak be, hogy azok a német csapatok, amelyek nyugatnémetországi hadállásokban a Hamburg-Köln és a nyugati front alkotta háromszögben vannak, készen állanak a nagyszabású támadás megindítására.

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség katonai szakértője szerint a nyugati hadszíntéren a helyzet a következő: A németek most jobban erős járőröket küldenek a „Senki földjére“, ahova eddig csak 3–5 tagból álló felderítő járőrök szoktak behatolni. Most 50–100 főből álló különítmények jelennek meg. Ha a hadállásokban nem is történt jelentős változás, ez még nem jelenti azt, hogy a harcra nem nyugalom van. Éjjel és nappal állandóan összeköttetések vannak a járőrök között. Ilyen tevékenység folyt le szerdán Voltklingsen közelében. Francia járőr közeledett egy magányos tanya felé. Számszerint látványlag ugyanolyan erősségű német járőr igyekezett ugyanezen tanya irányában. Rövid tűzharc után mindkét

olyan megoldást találnak, amely továbbra is biztosítja és tisztelgetben tartja Finnország teljes felségjogait.

(HELSINKI.) (Rador.) A Reuter-jelenti a következőket: Politikai körökben megerősítik azt a hírt, hogy a Szovjet katonai szövetséget ajánlott fel Finnországnak, ez azonban ellentétben áll Finnország eddigi semlegességével. Ennek ellenében a Szovjet kijelentette, hogy teljes mértékben tisztelgetben tartaná az északi államok egységes semlegességi blokkját és biztosítékot nyújt arra vonatkozólag is, hogy semmiféle tekintetben nem kívánja Finnország függetlenségét érinteni.

járőr visszavonult. A rendkívül kedvezőtlen időjárás azonban még az ilyen kisebb összeköttetéseket is hátráltatja. A folyók az állandó esőzés következtében kiáradtak, sok helyet elöntöttek és lehetetlenné teszik ezekben a zónákban a hadműveletet. A repülőrajok felhasználva a tartós esőben beállott átmeneti szünetet, szintén tevékenységbe kezdtek és felderítő szolgálatokat végeztek. A francia repülőraj öt repülőutat tett: Négyet az ellenséges vonal felett, egyet pedig a belső német területen. Német részről csak egyetlen repülőgép haladt át a francia vonalakon 5 kilométer mélységben. Beérkezett jelentések szerint a francia haderő megfelelő módon leplezetten a Rajna völgyében tartózkodik Keletre a volt osztrák-svájc határtól. A német haderőt jelentős részben megerősítették a lengyelországi hadszíntérről áthozott csapatokkal. A tartalékok a birodalom belsejében vannak. Ezek az átszállított csapatok jelenleg pihenő állásban vannak. A felszállított nagymennyiségű élelmiszerből nagyszabású közeli támadás megkezdésére számítanak.

Ratifikálták az angol-francia-török egyezményt

(PÁRIS.) (Rador.) Az Elysée palotában Lebrun köztársasági elnök elnökletével államtanács volt, amely felhatalmazást adott az államfőnek, hogy ratifikálja a folyó évi október 19-én Ankarában megkötött angol-francia-török egyezményt. Az államtanács ülésén Daladier miniszterelnök részletesen beszámolt a nemzetközi eseményekről és a Franciaország részéről fogantatott katonai és diplomáciai intézkedésekről.

TÖBB, MINT EGYBILLIÓ LEJT ÁLDOZOTT A FASISZTA ITÁLIA EDDIG HADSERÉGERE

(RÓMA.) (Stefani.) A fasiszta Itália nagy ünnepségek keretében üli meg ma a „Marcia su Roma“ 18. évfordulóját. Ma nyújtják át a Ducenak a Palazzo Veneziaában a fasisztapárt első számú tagigazolványát a 18. fasiszta év tartamára. Az évforduló napja nemzeti ünnep, a hivatalok, iskolák, üzletek zárva vannak. Holnap Mussolini az ünnepség keretében felavatja a pontini mocsarak felett épült legújabb telepítvényt. Az olasz sajtó az évforduló alkalmából közli, hogy

a fasiszta Itália 133.214.000.000 lirát (több, mint egybillió lejt) költött hadseregére és ennek segítségével szerezte meg Libiát, Abesszíniát és csatolta országához Albániát.

Az olasz lapok szerint az olasz kormány újabb 17 milliárd lirát irányzott elő hadfejlesztés céljaira.

ANGOL KORONATANÁCS

(LONDON.) (Reuter.) VI. George angol uralkodó elnökletével tegnap koronatanács volt, amelyről nem adtak ki jelentést.

AZ INDIAI KONGRESSZUS-PÁRT ELLENÁLLÁSA

(NEW DELHI.) (Reuter.) A kongresszus párt intézőbizottsága beváltotta azon fenyegetését, hogy miniszterei lemondjatja, ha Linlithgow alkirály biztos közlést nem ad India önállóságának megvalósítása ügyében. Tegnap ugyanis három kormányzósági kerület miniszterei bejelentették lemondásukat. Ezeket a kerületek kormányzóit egyelőre nem vették tudomásul.

A NÉMET SAJTÓ CHAMBERLAIN BESZÉDÉRŐL

(BERLIN.) (Rador.) A német lapok élénk megjegyzésekkel kísérik Chamberlain miniszterelnöknek az alsóházban elmondott beszédét és megállapítják, hogy a beszéd „kicsinyes és bántó“ volt. A „Deutsche Allgemeine Zeitung“ azt írja, hogy Chamberlain németellenes magatartása nélkülözött minden bizonyító érvet. Olyan ember beszélt, akinek egyetlen célja Németország megsemmisítése. A „Fremden Blatt“ azt írja, hogy a „politikai hit-szegést“ Londonban követték el, nem pedig Berlinben.

ÁLLANDÓ ANGOL-OLASZ KERESKEDELMI BIZOTTSÁG ALAKULT

(RÓMA.) (Rador.) Hivatalos jelentés szerint pénteken egyezményt írtak alá, amely intézkedik állandó angol-olasz vegyesbizottság megalakításáról. Ennek az lesz a hivatása, hogy a két országot közösen érdeklő kereskedelmi kérdéseket tanulmányozza és gyakorlatilag rendezze. Az egyezményt angol részről sir Persy Lorrain római angol nagykövet, olasz részről pedig Gianini, a külügyminisztérium kereskedelmi osztályának igazgatója írták alá.

A SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY VITÁJA

(WASHINGTON.) (Rador.) Az amerikai szenátus elutasította azokat a módosító javaslatokat, amelyek megakarták tiltani, hogy Amerika külföldre mérges gázokat és gyújtóbombákat adhasson el. A semlegességi törvénynek a fegyverszállítási tilalom felfüggesztésére vonatkozó módosító szakaszát, amely nem tiltja meg azt, hogy Amerika a semleges hatalmaknak fegyvereket és lőszert szállítson, valószínűleg már november hónap első napjaiban betérjesztik a törvényhozó ház elé.

MINISZTERVÁLTOZÁS MAGYARORSZÁGON

(BUDAPEST.) (MTI) Kunder Kereskedelmiügyi miniszter beadtá lemondását, amit a kormányzó elfogadott. Utóda Varga iparügyi miniszter lett, aki a két minisztériumot egyesíti. Kunder a kormányzó érdemei elismerésül valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.

ÚJABB ANGOL-JAPÁN TÁRGYALÁSOK

(TOKIO.) (Rador.) A Yomuri és a Nichia-Nichi című japán lapok jelentése szerint az angol-japán tárgyalások közelebből újólag megkezdődnek. A Tiencsinben letétbe helyezett arany körüli vitát oly módon óhajtják megoldani, hogy az aranykészleteket egyik semleges bankhoz szállítják át.

ÖNMŰKÖDŐ AGYUK ÉS HARC KOCSEK

(RÓMA.) (Stefani.) A Duce és Parni tábornok jelenlétében mutatták be tegnap Róma mellett az új öntüzelő és önmozgó harcokocikat és ágyukat. A bemutató, amelyet a nyilvánosság kizárásával tartottak, igazolta az új találmányhoz fűzött összes elgondolásokat. Miért is az olasz hadsereget most ezekkel a legújabb és legmodernebb harci eszközökkel fogják ellátni.

— Holttest a hid alatt. Dési tudósítónk jelenti: Tegnap délután a vasúti hid alatt a járókelők egy 50 év körüli férfi holttestére bukkantak. Értesítettek a rendőrséget, ahonnan a szolgálatos rendőrtiszt és a városi tisztiorvos szállottak ki a helyszínre. A holttesten az orvos semmi külső sérülést nem talált, amely a halál erőszakos bekövetkezésére vallott volna. A halott zsebében poharat találtak, amelynek alján fehér porlerakódás volt. Az orvos megállapította, hogy a férfi valami ismeretlen mérget ivott. Semmiféle igazoló iratot nem találtak nála, amelyből személyazonosságát megállapíthatták volna. Hatósági intézkedésre a holttestet be szállították a dési kórház bonctani intézetébe. A halott személyazonosságának megállapítása érdekében bevezették a vizsgálatot.

Október 31. az év legfontosabb dátuma!

Ezen a napon indul a szovjet filmgyártás parádés filmje az

Ifjuság diadala

ez a film, amely a rekordot tartja, úgy Londonban, Párisban, mint Bukarestben, ahol 120 napon keresztül futott egyfolytában a legnagyobb sikerrel a Trianon mozgóban, százezrek nézték meg. Ilyen monumentális rendezésű, grandiózus filmet még nem látott a kolozsvári mozihalogató-közönség.

11 szovjetköztársaság

50.000 sportolója

bemutatja a Szovjet öt éves testnevelési terv eredményeit. Az orosz ifjuság táncai és sportműtávjai, szokásai és káprázatos felvonulása Stalin és a többi vezetők

előtt Molotov irányításával. A film előtt a legutolsó Paramount journalon kívül bemutatásra kerül egy rövidebb film keretében „Ahogy a szovjet hadsereg szórakozik“. A szovjet hadsereg szokásai, táncai, dalai.

Minden tülkés nélkül állíthatjuk, hogy ilyen szép és lebilincselő filmet nem vetítettek még moziban.

Az

„IFJUSÁG DIADALA“

filmnek kedden, 31-én lesz a bemutatója a CAPITOL MOZGÓBAN.

Belejezték a magyarországi földbirtokreform általános vitáját

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) A magyar képviselőház pénteken befejezte a földbirtok reform általános vitáját. Az utolsó szónok gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter volt, aki visszapillantást vetett a földkérdés egész történetére és rámutatott annak nagy fontosságára.

— Magyarországon — mondotta — a föld története és a föld sorsa egyuttal a magyarság sorsa és története is. A Darányi-féle telepítési törvény eredményeként 3 év alatt 880.000 katasztrális hold föld jutott a kisemberek kezére. A földbirtok-politikának a szociális, nemzeti, honvédelmi és gazdasági célokat kell szem előtt tartania. A kisajátítások kárpótlás mellett történtek, 50 százalékot készpénzben, 50 százalékot pedig 25 éves törlesztés alakjában folyósítanak.

Bejelentette, hogy rövidesen törvényjavaslatot nyújt be a családotthon létesítéséről. A zsidó birtokok kárpótlás nélkül való elvétele a miniszter szerint kommunizmus volna. Végül hangzott, hogy a magyar földkérdés nem politikai probléma, hanem a magyarság drága kincse, a magyar jövő és élni akarás elpusztíthatatlan ereje és ezért felette áll minden pártpolitikának. A képviselőház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

A leghatalmasabb ledűver amit eddig ismertek

(CSIKÁGÓ.) (Rador.) Az amerikai televíziós intézet a hadügyminisztérium rendelkezésére bocsátotta egyik legújabb szenzációs találmányát. Olyan repülőtorpedóról van szó, amelyet televízió távolbalátó készülék útján lehet irányítani.

Sanabia, a televíziós intézet igazgatója kijelentette az újságíróknak, hogy kétségtelen sikerű kísérleteket tett ezekkel a repülő torpedókkal. A készülék televíziós leadóállomással rendelkezik és azt olyan repülőgép viszi magával, melyen felvevő állomás van. A repülőgép szárnyára szerelt felvevőállomáson látszik annak a tárgynak a képe, amely felé a torpedó halad. Ilyen módon a repülő a lövedéket úgy irányíthatja, mintha ő maga benne ülne a torpedó belsejében. Egy készülék azonnal felrobbanthatja a torpedót, ha a repülő elveszti felette az ellenőrzést. Az intézet igazgatója hangsúlyozta, hogy ez a legújabb és leghatalmasabb fegyver, amit eddig ismertek. Könnyen gyártható, az ára pedig olcsóbb, mint a hadirepülőgépeké.

Rádió

OKTÓBER 29. VASÁRNAP.

BUCURESTI. 8: Reggeli műsor, hanglemez, ritmikus torna, orvosi és háztartási tanácsadó. 9.55: Istentisztelet, gyermeknek, felnőtteknek. 11.30: Enescu szimfonikus művei. 12: Pontos időjelzés, vízállásjelentés, időjárásjelentés. 13: Hírek. 13.15: Júlia Vazul zenekara. 18.15: Katonazene. 19.50: Hírek. 20.15: Táncczene. 21.15: Alexandrescu Aurel és Constantinescu Lia éneke. 22.30: Hírek magyarul. 22.50: Lemezek.

BUDAPEST. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 11: Egyházi ének. 12.15: Gör. kath. istentisztelet. 13.30: Hangverseny. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.45: Közvetítés a Cserkészotthonból. 17.30: Előadás. 18.15: Cigányzene. 19.20: Műsoros est. 20: Zenekar. 20.15: Hírek. 20.55: Zongoraverseny. 21.25: Hanglemezek. 22.15: Dalok. 23: Hírek. 23.25: Táncczene. 24: Hírek. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

(STOCKHOLM.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a német törvény értelmében dr. Domack professzor, akit az orvosi Nobel-díjjal tüntettek ki, nem fogadhatja el a megítélt kitüntetés és a nagyszegű pénzjutalmat.

(ATHÉN.) (Rador.) Megerősítik azt a hírt, hogy az Amvrakia nevű görög hajó, amely Pirreusi rendeltetéssel haladt a tengeren, aknába ütközött és elsüllyedt. 15 ember a tengerbe fulladt.

Letartóztatták a borszéki erdőcsalás vádlottjait

Tizenhét ezer köbméter hangszerfát termeltek ki a székely közbirtokosság rovására. Hetvenöt székely gazda terhelő vallomása Borszék falubirói ellen

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Ahogy az emberek manapság kieszelik a pénzhezjutás ravasz módszereit, az a leleményesség már messzi tulszárnyalja az agyafurtság határát. Mindig voltak és mindig is lesznek akrobatái a közérkölcnek, de a szélhámosságok nyaktörő teljesítményei, „vivmányai” soha olyan szédületes tempót nem diktáltak, mint ma. Általános a hit, hogy az összes emberi foglalkozások között a bírói hivatás az, amelyet ideg nélkül kell és lehet maradéktalanul betölteni. Mégis az a valóság, hogy mind gyakrabban látunk összeroppanni embereket, akik az igazságszolgáltatás felelősségteljes tényezői voltak — csak azért, mert nem bírták a bűnözések végzettszerű korszakának ütemét követni.

Az egyik oldalon a törvény a magányos nyílegyenes határozottságával, a másik oldalon a nyakatekert bűncelekmények halmaza, amit nyomon követ a hamis tanúk, a csökönyös tagadás és a félrevezetés tervszerű iskolája.

Mintha bucsujárás lenne a vizsgálóbíró előtt

Barzsék községből 75 embert idéz maga elé a helyi ügyészség kitűnő vizsgálóbírója, dr. Porav törvényszéki bíró. Ez a 75 szegényember nem mint vádlott valami bűncelekményben, hanem kivétel nélkül, mint tanú és mint informátor került a legfőbb nyomozó hatóság elé.

Amint egyenként sor kerül az izgalmas kihallgatásokra, marad idő bőven a szóváltásra is, amelynek során izgalmas filmjáték árnyvonalai bontakoznak ki a figyelő előtt.

1934 téljén vagyunk. Nagy a szegénység, a nincstelenség a faluban — valakit kéne mozdítani — mondják a komák s a szomszédok, mert így meggyebbedünk. Azt mondja a falu bíró, akit Buciumannak tisztelnek:

— Tudják mit, emberek? Adjunk be kérelmet a miniszternek és kérjük meg, hogy adjon magunknak téli segélyképpen engedélyt erdőkitermelésre, amivel nagyot lódítanánk a közös bajon. A falu helyessel, dicséri a bírót, de segít a lelkesedésben a kisbíró is, akit viszont Kolbert Jánosnak hívnak s akivel együttesen szót ért a falu s amit nyomon követ a cselekedet is. Előkezdül az árkus papír, amit minden jöttel-mentéssel ünnepelesen aláír, szépen megkérve a bírót, hogy ő aztán úgy írja meg a kérvényt a miniszternek, ahogy a lelke-szíve diktálja. Ezzel a borszékiek a maguk dolgát elvégezték s türelemmel várják a mennyei malasztot.

A miniszter titokzatosan hallgat

Az engedély azonban késett, egyre csak késett, már ereszkedett a hó a havasán, itt-ott már kibiggyesztette makacs kontyát a hóvirág is és a szegényember olyan, hogy ha csak kicsi jót ad számára az élet, az összes eddigi rosszat tüstént elfelejti. Így jártak a borszékiek is, akik a tavaszi napmelegre már el is felejtették, hogy ők kértek valamit a minisztertől, amire még csak választ se hozott a posta. A posta tiszta igaz, hogy semmit sem hozott a borszékieknek, ellenben hozott a fiskus, koponyáiként minden aláírónak egy-egy fizetési meghagyást, még pedig tekintélyes összegről, amit a fiskus szerint, illeték címén azért kell fizetniük, mert sajátkezüleg aláírt meghatalmazásaik alapján a falu bírója és kisbírója közel kétfélmillióért — még pedig készpénzért — az erdőt eladta. A jámbor borszékieknek leesett az álla a csodálkozástól s hetek s hónapok teltek el, amíg rájöttek arra, hogy itt mi is történhetett. Elvégre ők se pénzt, se posztot nem láttak, ők sen-

ki nem adtak, ők azt sem tudták, hogy a községi közbirtokossági erdőt valaki suttymóban eladta, ők csak azt tudták, illetőleg úgy tudták, hogy „bé van adva egy kérvény a falu nevében a kegyelmes miniszterhez”, amire pedig válasz nem érkezett.

A hurok szorulni kezd és most itt folyik, itt zajlik a vizsgálóbíró előtt ez az agyafurtt eset, amely valahogy úgy fest a borszékiek hite és vallomása szerint, mintha a községi fő- és kisbíró, az általuk üresen aláírt árkuspapírra nem miniszteri kérvényt írtak, amiben a falu számára munkát kérnek télire, hanem meghatalmazást írtak alá, amely szerint az

erdőt eladhatják, a pénzt felvehetik és csinálhatnak az erdővel azt, amit éppen akarnak.

Buciuman és Kolbert községi bírók éltek is magukgyártotta felhatalmazással, az erdőt eladták Ionescu brassói, jelenleg sehol se található fásnak. A pénzből a borszékiek persze egy fityinget se láttak. Az aláírók közül kilenc közben meghalt és akik még élve dicsérik a minden kegyelemnek Urát, azok mintha bucsujárásra mennének, veszik az utat átáljába Borszékotl Marosvásárhelyig s innen vissza — állnak kábult fejjel a Naccsá főbíró ur előtt — és esküsznek mennyre-földre, hogy őket kegyetlenül becsapta a két falubíró.

BUNDÁK SZÖRMÉK

gallérok átalakítása a legújabb modell szerint

dus választékban BIKENSPANNER SZÖRMESZALON, Reg. Ferdinand 3. udvarban.

A jég beszakad...

Hetvenöt ember eskü alatti vallomása nagy szó, nehéz lesz ellene a két bírónak védekezni, akik viszont azt mondják, hogy se ők, se az emberek nem hibásak, egyedül hibás Ionescu, aki szerintük mindenkit becsapott és aki most bujkál az igazságtéves számunkérése elől.

Öt éve lappang a borszéki kétfélmillió erdőpanama, ki tudja, ki kerül az ostor végére és mikor ebben a hajmeresztő szélhámoságban — azonban a vizsgálóbíró előtt nehéz a csűrös-csavarás, különösen akkor, amikor kézzelfogható bizonyítékok egész halmazáról van szó. Tizenhét ezer köbméter finom hangszerfát termeltek ki a szegény borszékiek orra elől úgy, hogy annak sok-sokmillió hasznából egy fityinget sem kapott a falu, ellenben a kárát, azt fizetni és vállalni kellett és kell még ma is.

Lakat alatt A vizsgálóbírói kihallgatások egész napon át tartottak s este kelve már látni lehetett, hogy itt valaki, vagy valakik rövidesen lakat alá kerülnek. Éjjel tizenegy órakor aztán kimondta dr. Porav vizsgálóbíró a végzést, mely

szerint Buciuman Traian községi bíró, Kolbert Alexandru kisbíró és Ungurean Gavrilă jegyzőségi titkárt, a többmillió erdőpanama ügyének továbbhi kivizsgálása érdekében letartóztatta és az ügyészség börtönébe szállíttatta.

És — hogy a kép tökéletes legyen — azt is meg kell írjuk, hogy most letartóztatott Buciuman Traian volt az, aki elődjét, Sapuneanu Constantin volt borszéki bíró különböző visszaélései miatt nemcsak, hogy feljelentette, de kerek egy esztendőre ugyanabba a börtönbe juttatta, melybe most maga Buciuman is, ráadásul harmadmagával bevonult. Most az egyszer még csak kivájta egyik holló a másikat a szemét, viszont a jámbor borszékiek legalább megéri azt, hogy szomorú kálváriajárásuk eredményeképpen egyenként kerülnek hűvösre azok, akik még a koldusbotot is kiütötték a kezükből, csak azért, hogy részükre viszont a bűnös élet tékozlásához milliókat biztosítson a falu kijátszott bizalma és becsülete...

JOGERŐS ÍTÉLET a tordai adóhivatali szabálytalanságok ügyében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A tordai adóhivatal pénzkézeléséről — közti domás szerint — súlyos szabálytalanságok derültek ki. A pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján bünygyi eljárás indult meg a szabálytalanságot elkövetők ellen és a nyomozás során több tisztviselőt letartóztatásba helyeztek.

A letartóztatottak közül a tordai törvényszék Tordai Lajos adófőnököt annak idején 2 évi, Csetri Ferencet más fél évi börtönre, Popa Aureliát, Călugăr Ioant, Kiss Rózsát 7—7 hónapi, Mátyás Jánost 6 hónapi fogházra ítélte. Ezt az ítéletet megfellebbezték az érdekelték a kolozsvári táblához, amely Tordai büntetését

1 évi és 10 hónapi börtönre szállította le, míg a többiek büntetését helyben hagyta.

Ez ellen az ítélet ellen most már semmisségi panasszal éltek a vádlottak védői. Egyrészt tagadták a bűnösséget, másrészt a minősítést kifogásolták és végül bűnösségük megállapítása esetén enyhébb büntetést kértek.

Miután közben új büntető törvénykönyv lépett életbe, amely lehetővé teszi a felforgó enyhítő körülmények alapján az előírt büntetés nemnek enyhítését is, a Semmitőszék visszaküldte a bünygy iratát a kolozsvári táblához, hogy az új rendelkezések szellemében alkalmazza az enyhítő szakaszokat.

Tegnap tárgyalta újra a tordai vádlottak ügyét a királyi felebbviteli tábla Dunca-tanácsa. Tordai Lászlót dr. Boer tordai ügyvéd, Kiss Rózsát dr. Hategan Simon, Csetri Ferencet dr. Fabius ügyvéd védtek. Valamennyien a bűncelekmény helytelen minősítéséről akarták meggyőzni a táblát, de a bünygynek ezt a részét a Semmitőszék már eldöntötte, s így csak a büntetés nagysága tekintetében ítéhetnek. A felebbviteli tábla Tordai büntetését 1 és fél évi börtönre, Csetriét 8 hónapi, Popa Aureliát 6 hónapi fogházra szállította le. A büntetés végrehajtását Kiss Rózával, Popa Aureliával és Călugăr Ioannal szemben felfüggesztette. A többi vádlottak büntetését változatlanul hagyta.

P. E.
PAYENS

AZ ARANY URAI

(44.)

— Happeron ur — mondta, nyugodt hangján — mentsem fel engem az éjszakai munka alól, kérem. Nem is beszélek arról, hogy igen törődött vagyok már az éjszakázáshoz, de feleségem súlyos beteg, árva kis unokám, egy hét éves fiúcska van mellette, de nem tudja ellátni. Takarítani, főzni kell este, a beteget tisztába tenni. Ez a munka reám vár, mihelyt hazamegyek. Küldje feleségét kórházba — válaszolta Happeron.

— Sajnos, szegény feleségem gyógyíthatatlan és nem veszik már fel a kórházba. Talán utolsó napjait éli. Na gyon kérem Happeron ur, mentsem fel az éjszakázás alól.

— Kivételt nem tehetek — volt a könyörtelen válasz. Vagy a gyár alkalmazottja és akkor szíven viseli a gyár érdekeit, vagy levonhatja a konzekvenciákat.

— Happeron ur, így nem bánnak egy olyan hűség, öreg munkással, mint én vagyok — méltatlankodott Hower. — Elvégre emberek vagyunk mindannyian, mindnyájunkat emberi sors is érint, remcsak a gyár sorsa. Egyébként ha kívánja, elküldöm helyettesként a vőmet, aki ugyanebben a szakmában dolgozik a Seemann et Comp gyárban.

— Gyári munkás nem küldhet helyettes — gunyolódott Happeron — azt bizza az uralkodókra, miniszterekre és egyéb nagy urakra. Maguknak itt kell lenniök ma éjjel. Vegye tudomásul.

— Ez utolsó szava hozzám. Happeron ur? — kérdezte fájdalmas hangon Hower. apó. — Az Istenre kérem legyen ember.

— Ne fecsemljék tovább az időt. Nem erek rá. Amit mondtam, megmondtam, ahhoz tartsa magát.

Hower apó dult arccal vonult el a munkavezető fülkéjéből. A közeli kantinba igyekezett, ahol a munkások valamennyien ebédelni szoktak. Görnyedt háttal, lecsüggesztett fejjel, gondterhelt arccal foglalta el szokott helyét egy sarokasztalnál és szótlanul merült gondolataiba.

A munkások természetesen észreveték arcán, hogy valami bántja és nonszókára körültekintett.

— Mi baj, Hower apó? Mi történt? Miért ilyen rosszkedvű? Ki bántotta?

Hower apó nem akarta elmondani újabb tapasztalatait a munkavezető szívtelenségéről, nehogy ezzel is szítsa a munkások elégtelenségét. De a munkások sürgető kérdéseinek még sem tudott ellenállani. Elmondta röviden a tényállást. A munkások méltatlankodva zudultak fel. Egyre izgatottabban tárgyalták az esetet.

— Ha a vén hajcsár nem menti fel Hower apót az éjszakázás alól, valamennyien megtagadjuk a munkát — heveskedett egy tagbaszakadt fiatal ember.

— Ugy van, ugy van — zugták a többiek.

— Isten ments, — védekezett Hower apó, — mindnyájukat elbocsátana. Csak nem fogtok kenyér nélkül maradni miattam?

— Ej, meggondolják, mielőtt két-száz munkást elbocsátanának.

— Ne felejtsetek el, amit Treewald igazgató mondott. Happeront többre becsüli száz munkásnál is.

— Még sem akarják, hogy megálljon az üzem.

— Azt hiszitek, hogy nem kapnak elég munkást, akik boldogan vállalnak minden kötelezettséget, csak hogy ilyen tisztességes keresethez jussanak?

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

A Juventus elleni győztes csapatával jön Kolozsvárra a galaci Gloria CFR

(KOLOZSVÁR.) A román nemzeti bajnokság vasárnapi, nyolcadik fordulójának egyik érdekese mérkőzése: a Victoria-Gloria CFR találkozó Kolozsváron kerül elődöntésre. A két csapat összecsapása előreláthatólag nagy harcot ígér. A galaci vasutasok csütörtökön otthonában legyőzték a Juventus és így a vendégek belkínéje jelentősen megnövekedett. A Victoria jelenleg a bajnoki ranglista utolsó helyén áll, s most szabadulni igyekszik a dicsőtelen posztjól, éppen ezért a kolozsvári csapat minden energiáját összehajítja.

Humis — román állampolgár. Bukarestből jelentik: Humis Constantin, a bukaresti Venus görög származású csatára elnyerte a román állampolgárságot, s így legközelebb Románia válogatott csapatában is játszhat.

Új román ifjúsági csúcst a diszkoszvetésben. Bukarestből jelentik: A bukaresti egyetemek atlétikai bajnokságain Popescu Romulus 41.35 méterre javította a román ifjúsági diszkoszvető csúcst. A többi eredmények átlagon aluliak: 100 m: 1. Ludu 11.7 mp, 200 m: 1. Ludu 24.4 mp, 400 m: 1. Ludu 59.4 mp, 800 m: 1. Nita George 2 p 22.1 mp, 1500 m: 1. Nita George 5 p 22.1 mp, magasugrás: 1. Ludu 170 cm, távolugrás: Calistrat 664 cm, hármasugrás: 1. Calistrat 14.24 m, súlydobás: 1. Falcioianu 12.85 m, gerelyvetés: 1. Joneanu Crum 45.65 m.

Tommy Farr megrohamozza a világbajnokságot. Newyorkból jelentik: Tommy Farr, a híres amerikai öklövő annak a kívánságának adott kifejezést, hogy megszeretne mérkőzni a világbajnoki címért Joe Louis-val. Mike Jakobs, a híres versenyző rendező Tommy Farr öhaját közölte a világbajnokokkal, aki kijelentette, hogy elfogadja a kihívást. A nagy mérkőzést március 15-ére tűzték ki Newyorkba.

Felhívás a KMSC labdarugójátékosaihoz. A KMSC labdarugószakosztálya felkéri az összes első és ifjúsági csapatbéli játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 óráig a 2 órák jelenjenek meg a KAC és a Haggibbor elleni bajnoki mérkőzésre a sporttelepi öltözőben.

Idénynitő asztali teniszversenyt rendez a Haggibbor. A Haggibbor sportegyesület Vasárnap az Unitárius kollégium tornatermében asztali teniszversenyt rendez, amelyen a legjobb kolozsvári versenyzőkön kívül nagyváradi ping-pongozók is részt vesznek. A verseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Haggibboristák! A Haggibbor labdarugószakosztálya kéri az alant felsorolt játékosokat, hogy vasárnap délelőtt 9 órakor az öltözőben jelenjenek meg: Noé, Moskovits, Kleimann, Krausz, Lieberman, Izsák, Katz, Kaufmann I., Kaufmann II., Keszler, Smilovits, Kohn, Rosner, Gara.

KAC—KMSC alkerületi rangadó. Vasárnap délelőtt 11 órakor játszák le a városi sporttelepen a KAC—KMSC alkerületi rangadó mérkőzést. A két csapat találkozója nívós küzdelmet ígér, miután most igen jó formában vannak. A mérkőzést Welser Jenő vezeti. Előzőleg délelőtt 9 órakor a Corvinus—Monostor II. oszt. bajnoki mérkőzést játszik le.

A magyar—román mérkőzés — felső fokokban. A leggyorsabb játékos: Korányi. A legjobb fejelő: Sárosi III. A legjobb kapus: Csikós. A legjobb szélső: Popescu. A legkeményebb játékos: Petrescu. A legjobb kullancs: Răsinaru. A legtöbbet játszott: Szalay (a B-csapatban is játszott). A legszebb gólt Hidassil lőtte. A legpontosabban gólt: Spielmann a magyar kapuba. A legnagyobb csatlós: a magyar belső hármas. A legörvendesebb esemény: fair játék.

CSUCSOT JAVITOTT CSAPLÁR A 20 KILÓMÉTERES SIKFUTÁSBAN. Budapesti jelentik: A Magyar Atlétikai Szövetség rendezésében pénteken délután csúcsjavító kísérletet végeztek a 20 kilométeres síkfutásban a legjobb futók részvételével. A kísérlet fényesen sikerült, mert Csaplár nemcsak a 20 kilométeres, hanem a 15 kilométeres, valamint az egy órást futás magyar csúcsát is megjavította. Csaplár ideje 20 kilométeren 1 óra 04 p 18.8 mp. A világsúcsot ezen a távon az ausztráliai Zabala tartja 1 óra 04 p 02 mp-es idejével.

hogy helyzetén javítson. A mérkőzésre a galaciak a Juventus ellen győztes csapatukat szerepeltetik, a Victoria is a legjobb összeállításban áll ki:

Victoria: Sepsi — Cocuban I., Felecan I. — Pop IV., Páll, Nistor — Cornea, Szántay, Moldovan, Marian, Muresan.

Gloria CFR: Justin — Praszler II., Joneanu — Kliss, Szutor, Mihăilescu — Cucula, Milea, Bodea, Demény, Pankoff.

A mérkőzés vasárnap délután 3 órakor kezdődik.

Sársaság

0 A reformáció emléknapiján, október 31-én, a református teológiai fakultáson délelőtt 11 órakor és este fél 9 órakor istentisztelet lesz. Délelőtt dr. Tavaszy Sándor, este dr. Nagy Géza professzor hirdetik az Igét. Az esti istentiszteleten a fakultás dalkara is énekelni fog. Mind a két istentiszteletre ezután is meghívja a hívőket a fakultás igazgatósága.

0 A kolozsvári Református Nőszövetség a belvárosi templomban október 29-én, vasárnap délután 5 órakor vallásos ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Gyülekezeti ének. 2. Bibliát olvas és imádkozik Vársárhelyi Boldizsár tb. esperes. 3. Stradella: Irgalmazz Istenem. Énekli Moldovan Melinda, orgonán kíséri Benedek Kálmán tanár. 4. Előadást tart Kádár Géza generális direktor 5. Meisner Magnus et Dominus. Énekli a ref. főgimnázium énekkara. 6. Bach E-dur hegedűverseny I. részt hegedűn játssza Kern István, orgonán kíséri Molnár Géza. 7. Záróének. 8. Áldás. A perselyes adományokat a Nőszövetség a szegények karácsonyi felruházására kéri.

0 Angolnyelvű istentisztelet. A kolozsvári skót egyházban Str Regalá 21. szám alatt vasárnap délelőtt negyed 12 órakor angolnyelvű istentisztelet lesz. Prédikál: Rev. Th. J. Coulter.

0 A lutheránus templomban október 29-én, vasárnap délután 5 órakor reformációi istentisztelet lesz, melyen Reményik Sándor verseiből olvas fel, Mozart Alléluját éneklő Braun Ilonka, Hiller Üdvözlégy című dalát éneklő a református leányfőgimnázium kamarakórusa. Szolgál János Andor. A perselypénz a Magyar Lutheránus Nőegylet szegénysegélyezési céljait szolgálja.

0 Katolikus főiskolások figyelmébe. Vasárnap, Krisztus-király ünnepén 10 órakor van a kolozsvári egyetemre és főiskolákra járó katolikus egyetemi és főiskolai hallgatók és hallgatónők közös Veni Sancte-ja az egyetem mellett levő piarista templomban. A szent misét a Báthory-Apor szeminárium férfikara énekel Domokos Pál Péter tanár vezetésével.

0 A KMSC sakkversenye. A KMSC 24 versenyzőjével megindított házi sakkverseny élénk érdeklődés mellett folyik. A nyolcadik forduló után a következő eredmény alakult ki: Az első helyen áll veretlenül 8 ponttal Biró, 2. és 3. Vargha és Barabás 7—7 ponttal, 4. Angi 6 ponttal, 5. Vasilescu 5 pont. Végh, Benkő, Fosztó, Rónai, Papp, Máthé, még nem játszottak le a teljes nyolc fordulót. A vezetőség a verseny 1. és 2. helyezetteinek aranyozott, a 3. 4. helyezetteknek ezüstözött, az 5. 6. helyezetteknek bronzérmeket fog kiosztani. A verseny lezajlása után az első 8 helyezett Balogh György bevonásával újabb versenyt fog játszani 3 éremért. A 7—16. és a 17—24. helyezettek külön csoportban 2—2 éremért fognak küzdeni. Azok a játékosok, akik november 5-ig 10 lejátszott mérkőzésük nem lesz, a versenyből kizártnak. Hetenként legalább 5 mérkőzés lejátszása kötelező. A háziversenyek után a KMSC kihívások egyesületéből, majd városközi versenyek megrendezését vette tervbe.

— UJ BEIRATKOZÁSOK A FŐVÁROSI ALMÉRNOKI ISKOLÁBA. A közmunka- és közlekedésügyi miniszter határozata értelmében október 29. és november 3. között új felvételi vizsgák lesznek a fővárosi almérnöki iskolában. Jelentkezni lehet az iskola igazgatóságánál, Bucuresti, Str. Dumbrava Rosie 18. szám alatt.

Illő bucsut akar venni kedves látogatóitól a Botanikus-kert

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A váratlanul beállott hideg, mintegy három héttel előt, kegyetlen kezével letörölte a Botanikus-kert szépségeit is megszokott "ősz arcáról" és így a virágbarátok kedvenc őszi virágokból nem gyönyörködhetek. Hogy ezt a nem várt veszteséget valamilyen pótolja a kert, annak lelkes és fáradságosan vezetője minden áldozatot meghozva, a mindenki előtt kedves "Japán-kert"-et színes ruhába öltöztette.

Az ősznek utolsó üzenete a virágbarátok felé a virágok ezüstsője: a Chrysanthemum, amelyeknek számtalan szín- és alakváltozata sok csodálót szerzett.

Mintegy tízezer fajta-változatát láthatjuk most a szebbnél-szebb Chrysanthemumoknak, amelynek izléses elhelyezése a szabadban, egyszerűen utmutatásul is szolgál azok részére, akik kertjeikben meghonosítani szándékoznak ezt a szép és mutatós virágot.

A Botanikus-kert és annak kitűnően képzett vezetői, céltudatosan öhajták a virágbarátokat nevelni a virágoskertek szépítése terén s éppen ebből a szempontból nem mulaszt el egyetlen időszakt sem, hogy azoknak, akik lelkiileg összenőttek a virágokkal, módot nyújtson annak elsajátítására: miként lehet kertünket mindig széppé és otthonossá tenni.

A japán-kert Chrysanthemumjai vasárnaptól kezdve ünnepi ruhába öltözve várják látogatóikat, míg az első hó rá nem fagyasztja mosolyukat kedves arcukra. (A.)

Reuter jelenti:

(LONDON.) A brit kormány szigorú rendeleteket bocsátott ki az indokolatlan áremelkedések letörésére. Használati intézkedéseket fogantatott Uganda és Kenya is.

(RÓMA.) Itália és Románia között nagy szabású gabonaszállítási szerződés jött létre, amely szerint Italia 1 millió méter-mázsza gabonát vesz át.

(BERLIN.) A német vasutak 500 millió márká értékben kincstári utalványokat bocsátanak ki 3 és félszázalékos kamatozás mellett.

(LONDON.) Az egyik megüresedett kerületben konzervatív párti programmal a sósági taggá választották a propaganda levezetés révén világszerte ismert King Hallt.

(AMSTERDAM.) A holland sajtó élesen tiltakozik az ellen, hogy az angol tengeri háború miatt a hajózási vállalatok magas biztosítási illetékeket kötelesek befizetni és az állandó zaklatás miatt még tetemes károkat is szenvednek.

(LONDON.) Az újságpapír ára 50 százalékkal emelkedett.

(MADRID.) A spanyol "Auxilio Social" e hó 30-án ünnepi megalapításának 3-ik évfordulóját. A szociális segélyköltségek lebonyolító szervezetet annak idején Franco tábornok alapította és eddig több, mint 1 millió embernek nyújtott segélyt és teremtett megélhetési lehetőséget.

(MURMANSK.) A City of Flint kifutott a murmanskikikötőből.

(STOCKHOLM.) A svéd kormány egy újságot, amely német ellenes cikket közölt, beszüntetett.

(DANZIG.) Forster körzetvezető tegnap azoknak a danzigi rendőröknek, akik a közbiztonság megszervezésében tevékeny részt vettek, átadta a "danzigi keresztrend" jelvényét.

(BERLIN.) Az első "félszegély" gyűjtés 15.112.680 márkát eredményezett a múlt évi 10.640.112 márkával szemben.

— AZ ORSZÁGOS TANÍTÓSZÖVETSÉG JUBILÁRIS GYÜLÉSE. Bukarestből jelentik: Meleg ünnepségek részesítette az Országos Tanítószerettség Toni minisztert, a szövetség tíz év óta megválasztott agilis elnökét, abból az alkalomból, hogy 20 éve tömörültek az ország összes tanítóegyesületei és a miniszter tíz éve áll az egyesület élén. A jubiláris gyűlésen, amelyet a kereskedelmi akadémia disztermében tartottak meg, a felszólalók az egyesület által 20 év óta kifejtett és a tanítókra áldásos tevékenység fontosságát hangoztatták. A gyűlés hódoló táviratokat küldött Öfelségének, Argetoianu miniszterelnöknek és a nemzet-nevelésügyi miniszternek.

Ezt láttam Amerikában:

Mi a különbség demokraták és republikánusok között?

Az I. W. O. és C. I. O. jelentősége - Vallások, szekták, prédikátorok - A zsidók helyzete

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Valamely ország és nép kultúráját alkotmányos berendezkedése, jóléti intézményei, iskolái, de legfőképpen az állampolgárok jogainak és kötelességeinek, valamint életszintjének ismerete alapján lehet viszonylag pontosan elbírálni. Amerikáról szóló előző cikkünkben Lusztigné dr. Weiner Olga ismertetése nyomán rámutattunk az amerikai élet néhány jellegzetes tünetére. Az alábbiakban az Unió polgárainak gazdasági és politikai szervezkedéséről, egyházi ügyeiről s részben az ott lakó zsidóság helyzetéről lesz szó. Amint korábbi cikkünkben már mondtuk: a fiatal ügyvédnő körülbelül félszáz évig tartózkodott az Egyesült Államok területén. Több várost bejárt s mindenesetre kitűnő megfigyelőképeségére vall, hogy a viszonylag nem hosszú idő alatt annyi mindent meglátott és tapasztalt.

Demokraták és republikánusok

— Az amerikai nép politikai beállítottságára és szervezkedésére volna kíváncsi? — felel kérdéssel a kérdésre. — Ami a polgári pártokat illeti, itt az úgynevezett kettős párt-rendszer, divik. Vagyis a lakosság zöme a republikánusok és a demokraták pártjába tömörül. — Mi a különbség a kettő között? — Tulajdonképpen semmi. Legalább most már semmi. Valamikor a polgárháború idején (1863—65), amelyet tudvalevőleg az Unió északi és déli államai vívtak egymással, a néger rabszolgák felszabadítása miatt, az északiak polgári pártját a republikánusok alkották. Ezek Lincoln Ábrahám köré seregelve, a rabszolgák felszabadítása mellett törtek lándzsát. A déliek: Jefferson Dawis hívei ellenkeztek a felszabadítást. Pártjukat mégis — érthetetlenül — „demokraták”-nak nevezték. Ma már tudjuk, hogy tulajdonképpen mik voltak az esztendőig tartó borzalmas polgárháború igazi okai: Az északiak iparosok, kereskedők lévén, nem tartottak rabszolgákat, viszont a déliek földművelők, nagybirtokosok voltak és a mezőgazdasági munkában nagyszámúan beváltak a néger rabszolgák. Az északiak tehát nem bírván konkurrálni az olcsó rabszolga-munkaerővel, tulajdonképpen gazdasági okok miatt röpítették fel a jelszót: „Az emberiség szégyene a rabszolga-tartás.” A polgárháború lezajlása után lassanként elmosódtak a határok az északi republikánusok és a déli demokraták között és úgy az egyik, mint a másik pártnak északon, illetve délen is megvannak az alakulatai. Ma már republikánusok és demokraták — bizonyos kivételektől eltekintve — egyforma ellenszenvvel viseltetnek a néger iránt. A két nagy polgári párt tartalmi lényege között nincs semmi különbség és csupán személyi ellentétek és hatalompolitikai kérdések választják el egymástól őket. A demokrata párt teljes tartalmi átalakulására semmi sem jellemzőbb, minthogy Rooseveltt, a jelenlegi elnök is demokrata-párti. Ő róla aztán igazán el lehet mondani, hogy a szó nemes értelmében demokrata érzelmű. Ezt tettei bizonyítják. Valószínűleg legszűkebb vezérkara is így gondolkozik. A két párt bizonyos váltógazdaság jegyében szokta egymást felváltani a hatalomban. Most azonban már közel tíz esztendő óta a demokraták irányítják az Észak-amerikai Egyesült Államokat.

A munkásság szervezetei

— Nos és a munkásság? — A dolgozók, vagyis a munkások és alkalmazottak igen jelentékeny tömegei tartoznak vagy a demokrata, vagy a republikánus párt keretei közé.

Ez azt bizonyítja, hogy a munkásság távol tartja magát a marxi ideológiától és idegen számára az osztályharc. Van ugyan szociáldemokrata, sőt kommunista párt is az Unióban, mindkettő azonban a lakosság, de különösen a munkásság roppant tömegéhez viszonyítva, jóformán alig számít valamit. A munkásság is inkább gazdasági szervezetekbe tömörül, mint politikai pártokba. Két nagy gazdasági szervezetük van: 1. Az I. W. O. Vagyis az International Worker Order. 2. A C. I. O., illetve a Corporation International Organization. Mindkét gazdasági munkásszervezetnek igen nagy ereje és hatalma van. Ipari vállalatoknál, bányákban és egyéb üzemekben munkát csak a szervezetek tagjai kaphatnak. A dol-

gokkal ismerős emberek azt mondták nekem, hogy ezek a szervezetek kapcsolatokat tartanak fenn a nagy ipari és bányatrustok uraival. Állítólag ezek pénzelik őket és minden tekintetben befolyást gyakorolnak rájuk. Akármilyen különös és furcsa ez, de nincs kizárva.

— Hogy lehet mégis, hogy a munkásság tízezrei sztrájkolnak néha?

— Ugy, hogy az I. W. O., illetve a C. I. O. vezetői talán bizonyos esetekben elégedetlenek a nekik felajánlott összegekkel. Ilyenkor aztán kitér a sztrájk. Sok esetben azonban az előbbi szervezeteknél sokkal kisebb erejű, de hamisítatlan marxi alakulatok viszik sztrájkba a hozzájuk tartozókat.

Vallási kérdések

— Hogy állunk a vallással Amerikában?

— Az Egyesült Államok alkotmánya szabaddá tette valamennyi erkölcsi alapon álló vallás gyakorlását. Sehol a világon nincs annyi szekta és hitfelekezet, mint az Unióban. Elég, hogy egy prédikátor vagy apostol néhány tucat, vagy száz hívőt maga köré gyűjt sön és már új felekezetet vagy szektát alakíthat. Ennek ellenére nagy általánossággal Amerika népe rendkívül vallásos. Vasár- és ünnepnapokon, sőt hétköznap az esti órákban is zsúfolásig megtelnek a templomok. Igaz, hogy európai ember számára kissé különösen hat az itteni egváházak belső és külső élete. Valóságos propaganda folyik a különböző felekezetek kebelében a hívek megszerzésére. Az egyházak klubokat rendszeresítenek, biztosítóintézeteket, bankokat tartanak fenn. Az igazság kedvéért meg kell mondani, hogy mindezt nem profán okokért, hanem, hogy mennél többet nyújthassanak jóléti intézményeknek. A felekezetek ugyanis egymást igyekeznek túlszárnyalni árvaházak, agymentházak, kórházak, könyvtárak és egyéb segélyező és jóléti intézmények fenntartása terén. Ehhez pedig termé-

szetszerűleg pénz kell s így érthető, ha az európai jövevény sokszor üzletesnek találja némely hitfelekezetet s pap tevékenységét.

A zsidók helyzete

— Van-e zsidókérdés Amerikában? — fordulok a fiatal ügyvédnőhöz.

— Mindenesetre abban az értelemben, ahogy ma Európa némely államában tapasztalhatjuk, a zsidókérdés az Egyesült Államokban teljesen ismeretlen fogalom. Ez azonban nem jelenti azt, hogy antiszemita mozgalom ne volna itt. Van és elég jelentékeny tömegeket tudnak megmozdítani. Ami a legkülönösebb: az antiszemitizmus leginkább a nagy ipari és kereskedő városokban tapasztalható. Vagyis ott, ahol a zsidóság érzékeny konkurrenciát jelent a más felekezeti vállalkozóknak. Az Egyesült Államokban körülbelül kettő és fél három millió zsidó él. Közülük csak Newyorkban legalább kétmillió tartózkodik. Ez érthető: Newyork volt mindig az európai országok zsidó kivándorlójának legfőbb lerakódóhelye. Gazdasági jelentőségük távolról sem olyan nagy, mint amilyennek némelyek vélik. Az ipari trustok urai között nincs egyetlen egy zsidó sem. A nagybankárok soraiban is alig kettő-

három akad. Leginkább kisiparosok, kiskereskedők, vállalkozók, középvagyonú pénzemberek. Newyorkban s Amerika más nagyobb városaiban a ruházati ipar csaknem kizárólag a zsidók kezében van. Az antiszemita mozgalmat egyrészt a Klu-Klux-Klan misztikus szervezet hirdeti. A különös azonban az, hogy ez a különös nevű alakulat — amely a polgárháború befejezése után a déli államok területén szerveződött — elsősorban a néger, aztán a római katolikusok és harmadsorban a zsidók ellen élezte ki jelszavait. Komoly antiszemita mozgalmat tulajdonképpen a híres Cooglin páter, római kat. plebános irányít az Unióban. Hétről-hétre rendszeres rádióbeszédet tart. Nagyszerű szónok, kitűnő szervező. Azt mondják, hogy híveinek száma sok millióra rug. Viszont a lapok szerint Cooglint tulajdonképpen Ford, az autókirály pénzezi. Akárhogy is áll a dolog és noha a páternek rengeteg híve van, az ő általa irányított antiszemitizmus sem jelent igazi veszedelemet a zsidók ellen. Hogy majd későbbi időpontban miképpen alakulhatnak a dolgok, azt természetesen előre megjósolni nem lehet...

(h. j.)

Tömeg-per a csalárd uton eladott gyártelep miatt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Benedek András mérnök az üzleti lehetőségek jobb kihasználása reményében aranyos gyéres vasgyárat Kolozsvárra költöztette át és itt társul fogadta Dragomir Vasile, aki azt ígerte, hogy záros határidőn belül 1 millió lej készpénzt fektet az üzletbe. A társas szerződés megkötése után Benedek nyugodtak leutazott a fővárosba, hogy ott képviselje a gyár üzleti érdekeit. Benedek András távolléte alatt Dragomir intézte a társaság kolozsvári érdekeit, még pedig úgy, hogy Benedek egy napon, amikor visszatért a fővárosból Kolozsvárra, ügyvédei útján bizalommal való visszaélés, eltulajdonítás és sikkasztás címén bűnvádi feljelentést tett elene. A feljelentés elmondja, hogy Dragomir Vasile addig, amíg Benedek Bucurestiben tartózkodott, nemcsak nem fizette ki az 1 millió lej üzleti tőkét, hanem

eladta részletekben az 5 egyik gyártelepét.

A gépeket Mezei Elemér, Goldstein Márton, Fildmann Rapaport, Turák Antal, Máté József, Geier Lipót és Rossmann Ignác vették meg — a feljelentés szerint. Ezek ellen orgazdaság címen külön eljárás folyik a járásbírósnál. Ügyükben november 28-án tartják meg a tárgyalást. A Benedek-Dragomir bűnügy letárgyalását pedig október 27-ére tűzte ki a kolozsvári törvényszék II. tanácsa, de mert az idézőt a vádlottnak nem tudták kézbesíteni és a tanuk közül is többen elmaradtak, a törvényszék 1940 január 15-re halasztotta el a tárgyalást.

— Ünnepléses keretek között nyitják meg a kolozsvári egyetemet. Folyó hó 29-én, vasárnap délelőtt 12 órakor az Akadémiai Kollégium dísztermében ünnepléses keretek között nyitják meg az 1939—40 tanévet. Az ünnepség keretében Stefánescu Goangă rektor megnyitó beszédet mond, majd Ion Lupas egyetemi tanár fogja megtartani előadását „A nemzet történetének nevelő értéke” címen.

— A MÉRNÖKI KOLLÉGIUM FELHÍVÁSA. A mérnökök kollégiuma ezúton hívja fel az idegen állampolgárságú mérnököket, valamint a földmérnököket, térkép-mérnököket stb. figyelmét és mindazokét, akikre a kollégium megszervezéséről szóló törvény 47. szakasza vonatkozik, hogy beiratkozási kérvényeiket a mellékelt iratokkal együtt legkésőbb október 31-éig küldhetik be. Ez után az időpont után beadott kérvényeket nem veszik figyelembe.

SPORTVONAT BUDAPESTRE UTLEVÉL NÉLKÜL

Az utazáson mindenki résztvehet. A beiratkozáshoz csupán egy fényképes személyazonossági igazolvány szükséges!

A különvonat menetrendje:

Cluj indul november 8-án reggel 10.45. Budapestre érkezik aznap este 22.45. Budapestről visszaindul november 14-én reggel 7.30. Clujra érkezik aznap este 20.40.

Az utazás ára Lei 1-980.

személyenként, oda-visza, számozott 3. oszt. vagonokban. Gyermekeknek 10 évig 1480 lej. A budapesti szálloda és kirándulások költségei lejjben fizethetők.

Beiratkozási határidő: november 1-én estig!

Beiratkozási helyek:

Wagons-Lits/Cook

 Menetjegyiroda
Cluj, Piața Unirii 18.

ECONOMIA

 Menetjegyiroda
Cluj, Piața Unirii 23.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

SZILSZKIN női bunda, 1 kis 6 éves lányka fehér szilbunda 1200 lejért és 1 kis 6 éves lányka nutriett bunda 800 lejért eladó. Cal. Regele Ferdinand 30. hölgy fodrászat. (6731)

RÖMIKÖVET, bélyegzettet, keresek megvételre. Cim: Str. Iuliu Maniu 24. sz., I emelet, apartament II. (6733)

EGY jökarban levő sport gyermekkosci eladó. Str. Pompei Micsa 2. (6730)

NASPOLYA gyümölcs és vadrózsa tövek eladók. Butorozott szoba kiadó. Str. Mico 25. (6734)

KERESEK azonnali megvételre teljesen jökarban levő hordozható írógépet. Cim: Fenyves Cluj, Str. Bratianu 18. (6736)

SZEP diófa ebédli, hálók, mindenféle butorok olcsón eladók. Bizományt, beraktározást vállalkoz, használt butort veszek. Str. Gen. Poetas 15. (6735)

SÜTÉTSZÜRKE zakó, szürke nadrág, konyhaberendezés, ebédli, íróasztal, tükör, komód, függő petróleumlámpa, szőnyegminta, kredenc, demijon eladó. Str. Dobanților 36. (6738)

EGY erős varrógép és egy szép íróasztal jutányosan eladó. Jánossyné, Str. Memorandului 11. (6746)

RÁDIO 3 plusz 1 lámpás 3500 lejért eladó. Str. Timbalei 19., apartamentul 7. Megtekinthető 1-3 óráig. (6747)

FÉRFI TÉLIKABÁT prémium bélével jutányosan eladó. Megtekinthető Str. Vlăduța 2. Paplan üzlet. (6749)

2 DARAB 3 szárnyas ablak, felül világítóval tokkal eladó. Str. Vasile Turku 4. Törökvágás. (6750)

HÁZINYULAT, tengerimalacot veszek, daraörlőgép eladó. Lolo, Str. Dunărei 8. (6751)

KÖZPONTBAN levő megélhetést biztosító üzlet, más elfoglaltság miatt eladó. Cim a kiadóban. (6756)

RÁDIO olcsón eladó, félhálózati. Calea Regele Ferdinand 107. Házfelügyelőnél. (6757)

ELADÓ biliárd golyók, dákók, dominó. Kávéházi felszerelések. Str. Aurel Vlaicu 2. (6768)

MOOS WOLLE

Berliner Haras, Zephir 48/2, halász fonal, Indanthren szövopamut minden színben kapható **KAPPEL**-cégnél, P. M. Viteazul 33-34.

JÓÁLLAPOTBAN levő íróasztalt sürgősen keresek megvételre. Cim: Fekete, Foto „Rapid“, Str. Memorandului 4. (6773)

GARZONBERENDEZÉS, rökamier, stb. íróasztalt jó állapotban veszek. Ajánlat: Str. Bob 13. Apart 3. (6774)

BRILLIANSÉRT magas árat fizet Orlov, főpostával szemben. (6776)

KERESEK megvételre tengeriszártpóga pet Asvány-féle szabadalom. Lőb Márton Str. V. Goldis 17. (6780)

HÜSHÖRÖKÖCSI és egy kétkerekű taliga eladó. Str. Petrovici 6. (6779)

FŐZŐKEMENCE, nagy kétleres eladó, vendéglőnek is alkalmas. Str. Ovădiu 14. (6781)

NŐI télikabát, 10-12 éves fiuruha és gyermekágy eladó. Str. Samuil Micu 5. (6783)

BUTOROK, íróasztal, szekrény, stb. köztözés miatt eladók. Str. Berde 3. Érdeklődni portásnál. (6785)

RÖVID zongora eladó, vagy bérbeadó. Str. Baron L. Pop 10. Rosenberg. (2923)

OLCSÓ TÚZIFA! Peris eladja Státus endőben termelt prima száraz hasábas fát. Egy öl 980 lej. Ugyanez 1000 kgr. vágva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (6788)

ELADÓ 2 nőikabát, régi hegedű, ágy, filodendron. Str. Masiniștilor 11. (6790)

FÉRFI szabó és női Singer varrógép olcsón eladó. Cal. Traian 51. (6792)

MÉLY gyermekkosci eladó. Str. Petru Rares 53. (6807)

FIGYELEM! Főző asztali kályhákat, szemetesládákat, széntablákat a legolcsóbban raktáron kaphat. Mindenféle bádogosmunkát, edényjavításokat a legolcsóbban vállal Dániel, Str. Clemenceau 4-a. Ref. Teológiával szemben. (6808)

ELADÓ sodronyos vaságy, petróleumlámpa, ócskavasak, nagy vasszék, üvegek, szalonbutor, gyapjufonal, Str. Carpaților 15. (6805)

GYÜMÖLCSFÁK, diszfák, rózsafák, lúgassók, óris-birsorkék beszerezhetők Gieger műkertészetében, Cal. Reg. Caroli 39. (6793)

Mégis szép az élet

— A jövő hét oporett-eseménye —

A jövő színházi hét kiemelkedő eseménye a Mégis szép az élet című oporett-ujdonság bemutatója. Bár a Zsimberi Zsombori szépasszony még mindig telt házakra számíthat, a színház már is új operettel kedveskedik. A Mégis szép az élet, miként címe is elárulja, a derűlátás, a jókedv, az élet örömeiben való hit darabja.

Siklóssy Pál az ujdonság szerzője. Talpraesett mese, ragyogó szerepek, nagyszerű muzsika, pompás, modern

táncok és gazdag kiállítás jellemzik az ujdonságot. Aki a heti műsorban végigolvassa a főszereplők névsorát, nem fogja tulzottnak találni a „pazar szereposztás” jelzőt.

A Mégis szép az élet szerdától kezdve uralkodik a színház műsorán. Kedden este a turnéjáról hazatérő operett-társulat ismét műsorára tűzi a 25-ik előadás felé siető Zsimberi Zsombori szépasszonyt.

A Francia szobalány jubileuma

Vasárnap este 9-kor tartja meg a színház az esztendő legnagyobb sikerének, a Francia szobalánynak ötvenedik jubiláris előadását, Fényes Alice, Tóth Elek, Nagy István, Beness Ilona, Paál Magda, Feledi Éva, Lantos Béla,

Szabados Árpád, Borovszky Oszkár fel lépésével. A nézők között több üveg pezsgőt, több csomag kávé és cukrot, valamint teljesen ingyenes színházjegyeket sorsolnak ki.

Hölcherke és a hét törpe

énekes, táncos mesejáték holnap d. e. 11 órakor kerül bemutatásra nagyon olcsó matiné helyárrakkal. A mulatságos és hangulatos előadás érdekességét fokozza a 7 törpe sok mókája és az a körülmény, hogy Bozsody Jenőke gyermek csoda-énekest cigányzenekar kísé-

ri. Egy sajnálatos sajtóhibát is helyre kell igazítanunk, ugyanis nem Tusay, hanem Turay Turós Margitka az, aki a tündér szerepét játssza és szebbnél-szebb táncokat mutat be. A táncokat Horváth Elza táncnővérrel növendékei táncolják.

KARIKAHAJÓS, sülyesztős varrógép eladó. Cal. Reg. Ferdinand 46. Apart. 4. (6817)

JÖKARBAN levő parkettet veszek. Ugyanott két ágyba való új matrác eladó. Str. Florilor 12. (6794)

ÖCSKARUHAKERT legtöbbet fizetek. Str. Memorandului 4. Grósz. (6801)

VAS, butor, ruha, rongy, könyv, rossz divány matrác, papír, gépet és mindent veszek. Levelezőap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (6806)

TIZENÖTÖDIK éve fennálló uri és hölgyfodrászat (belvárosi saroküzlet) teljes felszereléssel, villanyondoláló géppel együtt, betegség miatt sürgősen eladó. Ajánlatokat „Hatvanezer” jelígre a kiadóba kérek. (6763)

ÜZLETBERENDEZÉS, pultok sztelárszik, mérlegels stb. eladók. Str. Deceba 2. (6815)

ELADÓ: sötétkék gyermek sportkosci, egy rövid női csikóbunda róka gallérral és egy női kosztüm. Szekernyes, Str. I. Maniu 7. (6795)

MODERN, mély, jökarban levő gyermekkosci eladó. Str. Crisan 24. (6797)

RÁDIO 3 plusz 1 hálózati eladó. Str. Cicio Pop 159. (6798)

INGATLAN

ELADÓ az Astoria szálloda háttamögött villatelek gyümölcsösökkel. Astoria főportás. (6740)

4000 LEJT jövedelmező ház sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (6741)

ELADÓ Grigorescu-ut végén villatelek 700 nm. Erd. Cal. Traian 82. (6753)

ELADÓ egy 1000 nm. parcella a Str. Fabrica de Zahăr vasuti sinek mellett. Rácz urnál értekezni. Ára: 65.000 lej. Ha ketten vennék vállalom az elosztását te-lekkönyvileg. (6765)

ÉVI 50.000 lejt jövedelmező belvárosi házat elcsérélném földbirtokkal. Toda Miklós, Cluj, Str. Scărilor 9. (6789)

KÉTSZOBÁS, konyha, előszoba ház 280.000 lejért eladó. Str. Ep. Lemeni 12. Grigorescu negyed. (6812)

GYÜMÖLCSÖSKERT 10.000 nm. a Házsongárd legszébb helyén, rajta 4 szoba, konyha, veranda, istálló és mellékhelyiségek családi okok miatt olcsón eladó. Ritka alkalmi vétel. Elsőrangú tökebefektetés. Dr. Galiszer, Str. Grădinilor 9. (6814)

ELADÓ parcellák a dr. Blaga telepen. Str. Masiniștilor 119. szám alatt vízvezetékekkel, villanyvilágítással, egyéb közművekkel ellátott ház és villahelyek, elsőrangú tökebefektetésre is alkalmas vétel. Dr. Ligethy, Reg. Ferdinand 40. első em. (2922)

ÁLLAST KERES

KÜLFÖLDÖN végzett, gyakorlattal bíró kozmetikusnő, kozmetikai szalonba állást vállalna. Str. Gelu 10., emelet 3. ajtó. (6743)

DEUTSCHE, mittel alt Jahreszeugnissen sucht Tages oder Nachmittagsstelle zu kleineren Kindern. Anfragen Cal. Mar. Foch 20. 8. (6767)

JÓLFÖZŐ asszony hához bejárna. Cal. Victoriei 50., ajtó 8. (6142)

FIATAL uriaszony beteges idősebb urinó szeretetteljes gondozását vállalná. „Otthon” jelígre a kiadóba. (6748)

ÁLLAST KAPHAT

HÁZMESTERNEK egyedül álló nőt vagy gyermektelen házaspárt felveszek, ingyen lakást adok. Cim a kiadóban. (2918)

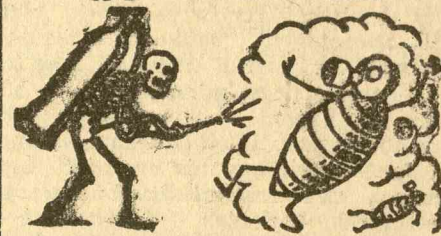
TAKARITÓNŐT keresünk a reggeli órákra. Muray, Str. Florilor 1-a. (2919)

HÁZASPÁR lakást kap takarítás ellenében. Eppler, Str. Saguna 16-a. (6732)

KEMENCE lakatosokat fölveszek. Daszkal tinichigiu, Str. Gen. Poetas 11-a. (6754)

ÜGYES kufutóleány felvétetik. „Rigolletto” cukorkaüzlet, Str. Reg. Maria 35. (6764)

Igy irtok én



DEÁK MÉRNÖK P. UNIREI 7. TELEFON 2700.

SZABÓTANULÓNAK ügyes fiut felveszek. Laczy, Str. Reg. Maria 46. Baba Novac sarok. (6819)

IDÉGBETEG mellé kerestetik egy szegényebb sorsu asszony nappalra és egy éjszakára. Str. Maxim Covaciu 2. (6787)

ASZTALOS segédekkel felvesz a „Victoria” butorgyár, Cal. Reg. Ferdinand 127. (6804)

PERZSASZÖNYEGET hazaadok szőni Str. Elisabeta 46. sz. (6628)

KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZETT egy világossárga Erdal Terryer és egy feketésbarna kutya. Megtalálójára Davidnál „Casa de Muzica” jutalomban részesül. (6737)

EGY bivaly találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti Hrasch Károly, Str. Chin-taului 33. (6769)

GYÖNYÖRŰ formájú divatöltönyöket, télikabátokat, nőikabátokat legújabb bécsi minta szerint egy próbával kifogástalanul készítek, alakításokat is vállalkoz. LACZY Str. Reg. Maria 46. (Baba Novac sarok). (6820)

HÁZVÉTELHEZ 150 ezer lej kölcsönt felvennék első helyen 8 százalékos kamattal melletti bekebelezés mellett. Cimeket „Jó fedezet” jelígre. (6983)

KEREM azt az urat, aki az új betegsegélyzőnél a zsebemből a pénztárcát kivette, a pénz megtartásával a tárcát az iratokkal a Str. Corches 12. alá eljuttatni szerelő műhelybe. (2921)

IDŐSEBB férfit, vagy nőt, kinek háza van, eltarthatnám háza ellenében, sőt bizonyos készpénzt is adnék. Cimeket „Nyugalom” jelígre kérek. (6796)

URINŐNÉL jó házikoszt kapható. Str. Duca 3. I. 4. Kovácsné. (6770)

RESTAURANT. Iparosok és vasutasok egkellemesebb szórakozóhelye az Oltuz Vendéglő. Str. Oltuz 1. (6762)

OKTATÁS

SZABÁSÁT, varrást mindenféle fehérneműnek tanítok. Érdeklődések „Fehérnemű” jelígre kiadóba. (6752)

SZABÁSZATI tanítás Geltsch Edit volt ipariskolai tanárnőnél. Str. Regalá 38. (6818)

KÖZÉPISKOLAI tanár tanítást vállal lakás, vagy kosztért. Cim a kiadóban. (6766)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ belvárosban Str. Florilor 1-a. egy garzonier, továbbá egy szuterin lakás. (2920)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba 1-2 személy részére kiadó. P. M. Viteazul 25. Apart. 3. (6568)

KIADÓ üres szoba 450 lejért azonnal. Str. Pop Cicio e. ején. Értekezni Str. Andrei Muresan 10. Horváth. (6758)

BUTOROZOTT szoba fürdőszoba használat villanegyedben kiadó. Cim a kiadóban. (6744)

KIADÓ 3 szoba, konyha, fürdőszoba november 1-ére. Érdeklődni dr. Dénes ügyvédnél, Str. Wilson 1. Telefon: 27-91. (6744)

EGY szoba, konyha november 1-ére kiadó. Str. Avram Iancu 30. Léber. (6745)

KERTES villában kiadó szép napos 3 szoba, konyha komfortos lakás. Str. Ing. Poczy 8., a Regalá-n fel, autóbusszjárat. (6753)

KIADÓ 2 szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, speisz, pince. Str. Stefan Cicio Pop 4. (6759)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, esetleg fürdőszoba használat 1-2 uri lakónak kiadó. Str. Duca 2. (6760)

KIADÓ P. Unirii mellett különbejárati jól butorozott szoba fürdőszoba használat tal. Telefon: 2718. (6916)

KIADÓ kicsi szoba, konyha 450 lejért. Str. Barbu Lăutaru 18. Kétvízközt. (6809)

BUTOROZOTT szoba főzőkamencével kiadó. Str. Masaryk 19. jobbra. (6810)

ÜRES szoba kiadó. Str. Miron Costin 20. (6811)

SZOBÁ, konyha kiadó 500 lejért. Str. Iuliu Cezar 1. (6813)

AZONNAL kiadó 3 szobás, komfortos lakás. Str. Grigorescu 31. (6772)

Szag nélkül és ragasztás nélkül
Garantált és szabadalmazott módszerrel
6 óra alatt!
TELEFON 2700.

KIADÓ november 1-re szoba, előszoba, irodának is alkalmas. Ugyanott 5 darab matrác eladó. M. Foch 32. (2924)

ZSIDÓ fiatalember keres társat különbejárati szobához ellátással 1400 lejért. C. Reg. Ferdinand 34. ajtó 3. (6771)

KÜLÖNBEJÁRATU, elegáns butorozott erkélyes szoba közvetlen fürdőszobával kiadó. Str. Bob 13. I. 3. (6775)

MŰHELYNEK, irodának alkalmas helyiség kiadó. Orlov, főpostával szemben. (6777)

KÉT fiatalember, vagy nő szállást kaphat. Str. Miron Costin 29-a. (6778)

KIS szoba, esetleg butorral, raktár, vagy műhelyhelyiség kiadó. Cim a kiadóban. (6782)

KIADÓ tiszta kisebb szoba, konyha november 15-re, más lakó nincs. Strada Praporgescu 32. (6784)

KIADÓ november 1-re 5 szobás, modern lakás. Str. Avram Iancu 14. (6786)

KÜLÖNBEJÁRATU, uccai butorozott szoba kiadó. Str. Saguna 18. (6791)

ELEGÁNSAN butorozott szoba kiadó. Str. Elisabeta 32. Apart. 5. (6799)

NAPOS, gyümölcsös kertben 3 szobás, komfortos villa, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Str. Ing. Poczy 8. Regalá negyed. (6800)

KIADÓ modern garzonlakás. Str. Pietroasa 5. Ért.: P. Unirii 13. ügyvédi irodában. (6802)

LAKÁST KERES
KERESÜNK klubhelyiséget ének és zenekar részére, esetleg táncteremmel. Felvilágosítással a CFR üzletvezetőség portása szolgál. (6732)

Hirek

NAPTÁR. 1939. Október 29, Vasárnap. Róm. kat.: Nárcisz. Prot.: Zénó. Ort.: Anastasia. Izr.: 16 Mar-chesvan.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyed évre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

A MAI HŐS.

— Péter új regényt írt.
— És ki a hőse?
— Természetesen a kiadó, aki a könyvet forgalomba hozza.

MI A CSODA?

— Ez a ruha, amit én viselek, való-ságos csoda. A gyapjú Ausztráliából jött, angol kereskedők adták el egy délnémet gyárnak. Berlinbe szőtték meg s városunkban szabták és varrták.
— De hisz én ebben nem találok semmi csodát.
— Nem is ez a csoda. A csoda az, hogy milyen sok ember él abból, amit én ki sem fizettem.

Bőrkabátot

méret után készít, javít és fest spe-ciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó év október 28., szombaton reggeltől november 4., szombaton reggelig a kö-vetkező gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Mémó randului-ut; dr. Olariu, Reg. Maria-uc-ca; Minerva, Reg. Ferdinand-ut; Dr. Russu, Cipariu-ucca.

— Angliába irányul az erdélyi ma-gyar szövetségi vajkivitel. A Gazda-sági és Hitelszövetségek Központ-jának kötelekbe tartozó „Transilva-nia” tejszövetségek marosvásárhelyi és székelykereszturi tejfeldolgozó tele-peinek exportja korábban főleg Palesztinába irányult. A török-orosz külpoli-tikai helyzet következtében a palesztinai tengeri exportot már nem lehet lebonyolítani, miután nem indulnak hűtőhajók a Levontérré. Ezért az új ki-vitel már Angliába irányul. A telepek vajtermékét a jugoszláv határon ve-szik át az angol exportőrök.

„IMIG”



zománcozott és fekete főzke-mencét gyártja:

GRÜNWALD
JAKAB

Cluj, Calea Decebal 23. ♦ Kapható: minden jóbb vasúticén

— HETSZÁZÖTVEN EZER LEJT EMELT EL A PETRÓLEUMTÁRSASÁG IRODÁJÁBÓL A „HÜSÉGES” ÉJJELIÖR. Bukarestből jelentik: Vak-merő betörés történt tegnap éjjel az Astra Romana petróleumtársaság Baicoi vasuti állomás mellett levő irodájában. Dumitru Bancila vállalati igazgató 758.000 lejti inkasszávala, a pénzt egy táskába tette, 12 aranv-pénzzel együtt. Éjjel betörték az irodahelyiségbe és elemelték a hatal-mas pénzüsséget tartalmazó táskát, az aranypénzekkel együtt. A megindított nyomozás szerint a betörés egyetlen lehető tettese Ruzet Marina éjjeli ór, akinek nyomaveszett.

— Zavarok a „Hangya” központ ital mérési engedélyei körül. Az aradme-gyei „Hangya” szövetkezetektől több panasz érkezett, hogy az aradi pénz-ügyigazgatóság csak abban az esetben adja ki a már jóváhagyott italmérési engedélyeket a „Hangya” szövetkeze-teknek, ha a szövetkezet etnikai ro-mán kimerőt alkalmaz. A szóbanforgó szövetkezetek italmérési engedélyei egyébként teljesen rendben vannak és megkapták a kereskedelmi és ipar-kamara avizát is. Különös, hogy egyes tisztviselők az ilyen módon és törvé-nyes alapot nélkülöző magatartásuk-kal szembehelyezkednek a kormány kisebbségi politikájával, mely a teljes megértés és megbékülés szellemét mutatja.

Egyre jobban bonyolódik Kövecsi Sánta Mihály halála körüli rejtély

Milyen méreg ölte meg a vendéglős kutyáját?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Kövecsi Sánta Mihály fiatal iparossegéd tra-gikus halála körüli rejtély egyre bo-nyolultabbá válik. A fiatalember holt-testének belső részeit a fővárosi leg-felsőbb vegyvizsgáló-intézetbe küld-ték annak megállapítása céljából, hogy milyen méreg okozta halálát. A válasz eddig még nem érkezett meg. Ujabb fordulatot jelent az ügyben, hogy Kövecsi, amikor rosszul lett a Donath-uti vendéglőben, inger fogta el és a gyomor tartalmát kihányta. A ven-déglős kutyája ezt a váladékot meg-ette és megdöglött. A kerttulajdonos, ahol a kutya kimult, a dögöt elásta anélkül, hogy erről jelentést tett volna a rendőrhatalóságnak, akiknek csak később jutott tudomásukra ez az eset. Ujabb bizottság szállott ki a helyszínre, kiásták a kutyát, tetemét beszállították a bonctani intézetbe, hogy megállapítsák azonos-e a méreg azzal, amittől Kövecsi meghalt.

AZ UTOLSÓ ESTE

A vizsgálat során tisztázódott Kö-vecsi Sánta Mihály utolsó estéjének története is. A szabósegéd kedden dél-után félhárom órakor ebédelt szülei-nek lakásán, ahonnan félnégy óra táj-ban egy női télikabátot vitt el egyik megrendelőjének. Hogy délután hol tartózkodott, azt eddig nem sikerült megállapítani, de este egyik Donath-uti vendéglőben sörözött, majd 9 óra tájban telefonon beszélt egyik barát-jával, aki egy másik, ugyancsak Donath-uti vendéglőben tartózkodott. A beszélgetés után Kövecsi felkereste Bányai barátját a vendéglőben, ahol mindössze egy pohár pálinkát fogyasztott és igen jókedvűnek mutatkozott. Énekelt és nyoma sem látszott annak, hogy a halálra készülődnek. Fél 11 óra tájban Bányával hazafelé indul-tak, utközben azonban a 408-as számú üres taxival találkoztak, amit Kövecsi kérésére Bányai megállított. Kövecsi egyedül beszállt a gépkocsiba és be-hajtattat a városba. Egy kisebb ven-déglő előtt megállította az autót és bement a helyiségbe, de ott mindössze néhány pillanatig tartózkodott, mert nem találta meg azt, akit keresett. Visszaült a taxiba és Donath-uti laká-sára igyekezett. Utközben utolérte Bányai barátját, akit arra kért, hogy menjenek a Burgya-féle vendéglőbe. A sofőr és Bányai bementek a terem-be, míg Kövecsi kinnt maradt a teraszon. Később a két férfinék fel-tűnt, hogy társuk nem megy be hoz-zájuk és keresésére indultak.

A verandán a földön eszméletlen állapotban akadtak rá Kövecsire, akit a taxival azonnal a mentőállo-másra vittek. A szolgálatos mentőor-vos gyomormosást alkalmazott és injekciót adott a fiatalembernek, akit azután visszahívtak a taxiba. Hogy utközben mi történt, azt még nem tudni, tény, hogy mire éjjel 2 órakor a Donath-ut 164. szám alatti lakásukra érték. Kövecsi már halott volt. Bányai beköpett az ablakon. A



Nem hasonlítható össze!

Az „ASPIRIN” 40 esztendeje, bebizonyította felülmúlhatatlan tulajdonságait. Ezt a világhírt akarják a különféle pótkészítmények kihasználni, azonban az „Aspirin” hatékonyságát és ártalmatlanságát utolérni soha sem fogják!

ASPIRIN
TABLETTA

csak a »Bayer« kereszttel valódi!

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ
MŰSORA:

ombbat d. u. fél 5. Boldog órák. (Ifju-sági előadás nagyon olcsó helyárak-kal.)

Este 9: Grófkisasszony.

Vasárnap d. e. 11: Hőfőherke és a hét törpe. (Zenés, énekes, táncos gyermek operett, nagyon olcsó matiné helyárak kal.)

Vasárnap d. u. 3: A szerelem gyümölcse (Első olcsó helyaras előadás.)

Délután 6: Grófkisasszony.

Este 9: Francia szobalány (50-ik jubileus előadás. Fényes Alice, Tóth Elek, Nagy István, Beness Ilona, Paál Mag-da, Feledi Éva, Lantos Béla, Borov-szky Oszkár, Szabados Árpád, stb. fellépésével. Pezsgő és más ajándék-tárgyak sorsolása.)

Hétfő fél 9: A tolvaj (Negyedszer)

Kedd fél 9: Zsimberi Zsembori szépasz-szony. (20-adszor.)

Szerda fél 9: Mégis szép az élet. (Siklóssy Pál nagysikerű operettjüdonsága. Ren-dező: Gróf László. Vezényel: Szabó Ica. Fősz.: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Éva, Rajnai Elli, Czopán Flóri, Gróf László, Ditrői P. Béla, Csoka József, Csengeri Aladár, Szehdrey Mihály, Réthelyi Odón, Deésy Jenő, stb. Premier-bérlét 8. sz.)

Csütörtök fél 9: Mégis szép az élet. (Ren-dező-bérlét 8. szám.)

Péntek fél 9: Mégis szép az élet. (Har-madszor.)

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a Cal. Reg. Ferdinand 65. sz. alatti bír-üzlet teljes árukészletét feldolgozás céljából átvettem. Amíg a készlet tart, olcsón lehet hozzájutni a legjobb anyagból készült bármilyen lábbeli-hez. Raktáron van külföldi sevrő és lackbőrök, sportanyagok, stb. Tirol-i gaiserer bakancsok, szieszmák, női luxuscipők választékos kivitelben ké-szülnek. Bármilyen lábbeli (hó és sár-cipő) javítását gyorsan és jól végzem. Árú bőség! Olcsó árak!

Tisztelettel

CENAN THEODOR cipész

Calea Regele Ferdinand 65. szám.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Jesse James, a Bri-ganti. Fősz.: Tyron Power, Nancy Kelly, Randolph Scott. Műsoron kívül a legújabb FOX világhíradó érdekes jelenetekkel Párisból, Londonból, Bel-giumból és más országokból és a leg-újabb román híradó.

ROYAL MOZGÓ: Az év nagy filmszenzá-ciója: Nelson Eddy karddal a kezében és aranyhangjával mindenhová eljut, hogy hazáját felszabadítsa a „Szabad-ság dala” c. filmben. Partnerai: Virgi-nia Bruce, Victor Mc. Laglen és Lio-nel Barrymore. Számozott helyek Tele- fon: 3705.

URANIA MOZGÓ: Szenzáció dupla mű-sor: I. A hazáért. Fősz.: Errol Flynn, Basil Rathbone. II. Charlie Chan az olimpián. Kalandfilm. Fősz.: War-nér Oland.

CAPITOL MOZGÓ: Harc a dicsőségért. Premierfilm. Fősz.: Douglas Fair-banks és Valerie Hobson. A film előtt Új világhíradó a legfrissebb politikai eseményekkel.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: Nagy kétfős film. I. A zendai fogoly. Izgalmas ka-landor dráma. Fősz.: Roland Colman, Douglas Fairbanks jun. és Mary As-tor. II. Az utolsó hős. Izgalmas cow-boy dráma. Fősz.: Bob Baker. III. Híradó. Helyárak 14 plusz 5 lej.

Tiltakozik a párisi lengyel kormány lengyel területek elcsatolása ellen

A pápai enciklika német visszhangja

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a Párisban székelő lengyel kormány megbízta külpolitikai képviselőit, hogy nyújtsák át az összes államok kormányainak azt a jegyzéket, amelyben a lengyel kormány tiltakozik Németországnak ama terve ellen, amely szerint a volt Lengyelország területeinek egy részét a folyó évi november elsejével a Harmadik Birodalom területéhez kívánja csatolni. A német terv szerint a Lengyelországtól elcsatolt területekkel új keletporoszországi és Pozen tartományt kíván létesíteni a német kormány és megnagyobbítani Keletporoszország területét. A lengyel kormány megállapítja, hogy a német birodalmi kormány ez a közigazgatási szervezése élesen sérti a nemzetközi jogot, amely szabályozza azt a hatáskört is, amelyet valamely ellen-

A jövő hét nagy operett szenzációja:

Mégis szép az élet

séges hatalom az általa elfoglalt területen végrehajthat. A lengyel kormány következőképpen a Németország részéről fogantatandó ilyen intézkedéseket törvényteleneknek, semmisségeknek és megengedhetetleneknek minősíti.

NÉMET TENGERALATTJÁRÓK VÉGZETE

(LONDON.) (Rador.) A Goodwins-öbölben tegnap az angol hajók német tengeralattjárót fedeztek fel és azt megsemmisítették. Huszonnégy óra alatt ez a második nagy sikere az angol tengerészetnek. A tegnapi napon elkeseredett harc után egy másik német tengeralattjárót is elsüllyesztettek az angol hadihajók. Tengerészeti körökben azt hiszik, hogy a német tengeralattjáró az angol hadihajók gránátjaitól semmisült meg és a víz ereje sodorta ki a partra. A német tengeralattjáró roncsai a Salige olasz és a Siberia amerikai hajó roncsai közelében vannak, azon a helyen, ahol az 1917. évben hatalmas vihar következett. A Goodwins öbölben megsemmisített német tengeralattjáró roncsain 60 holttestet találtak. A halottakat Dower kikötőjébe szállítják.

ARGENTIN BUZA NÉMET-ORSZÁGNAK

(BUENOS AIRES.) (Rador.) A Havas jelentése szerint német hajók százezer tonna búzát hajóztak be annak az egyezménynek az értelmében, amelyet Németország a folyó év március havában kötött az argentinai kormánnyal. Németország kötelezettséget vállalt arra, hogy két év alatt vasúti anyagot szállít Argentínának és a szállítandó vasúti felszerelésért 100 ezer tonna búzát és 8000 tonna gyapjút kap cserébe. Németország kötelezettséget vállalt arra is, hogy az előírt határidőben eleget tesz szállítási kötelezettségének. A kötelezettség első részletének teljesítése a folyó év december havában válik esedékessé.

67 SZAVAZATTAL 22

ELLENÉBEN...

(WASHINGTON.) (Rador.) A szenátus 67. szavazattal 22 ellenében elvetette Nye szenátor javaslatát, amellyel módosítani kívánta Pittmann szenátornak az amerikai semlegességi törvény megváltoztatására irányuló indítványát. Nye szenátor javaslatának elutasítása lényegileg azt jelenti, hogy a szenátus el akarja törölni az amerikai semlegességi törvénynek a fegyver- és lőszerszállítási tilalomra vonatkozó szakaszát.

HIVATALOS NÉMET VÉLEMÉNY A PÁPAI ENCIKLIKÁRÓL

(BERLIN.) (Rador.) A német kormány a következő hivatalos közleményt adta ki: „Német politikai körök semmiféle nyilatkozatot nem tettek XII. Pius pápa „Summi Pontificatus” kezdetű enciklikájával kapcsolatban. Nem is szükséges semmiféle nyilatkozat közlése, mert az egész világ tudja, hogy a nemzeti szocializmus eszméi milyen mértékben helyeslik vagy helytelenítik a Vatikán álláspontját ebben a kérdésben. Németország őszintén helyesli XII. Pius pápának azt a nyilatkozatát, amely szerint az igazságtalan szerződések és azok igazságtalan rendelkezései, amelyek megvalósíthatatlanok és rendkívül megnehezítik a helyzetet, az idők során őszinte tárgyalások rendjén módosítást igényelnek. Az enciklikának ez a szakasza lehet, hogy a versaillesi és a saint germaini békeszerződés utáni németországi helyzetre vonatkozik. Azok azonban, akik ezeket a békeszerződéseket diktálták, visszautasítják ezeket a szerződéseknek a felülvizsgálását. Németország hasonlóképpen helyesli a pápának azt a kijelen-

Pazar szereposztásban kerül színre a:

Mégis szép az élet

tését is, hogy nem szükséges ezeket a szerződéseket mostantól kezdve időleges jellegűeknek tekinteni és nem kell fentartani a jogot arra, hogy ezeket a szerződéseket kedvező időben egyoldalúan egyszerűen felborítsák. De emlékeztetnünk kell arra, hogy Németország az 1918. évben letette a fegyvereket, mert bízott a kapott ígéretekben, amelyek Versaillesben és Saint Bernmainben hangzottak el. De az isteni jogtól soha annyira el nem távolodott az a politikai hitszegés, amelyet azok az államok követtek el,

Meleghangu cikkekben foglalkozott a francia sajtó Mihály nagyvajda személyével

(PÁRIS.) (Rador.) A francia sajtó élénken foglalkozik Mihály gyulafehérvári nagyvajda, trónörökös születésnapja és nagykorúsága elérésének jelentőségével. A „Petit Journal” többek között azt írja, hogy a trónörökös valóban olyan nevelésben részesült, amilyen „az ország és a nép fiához” illő volt. A királyi palotában iskolát rendeztek be, amelyben a fiatal herceg 11 másik romániai ifjával tanult együtt. Tanulótársait társadalmi osztályra és nemzetiségi származásra való tekintet nélkül válogatták ki. Így módon Mihály nagyvajda iskolatársai és játszópajtásai munkások, földművelők,

Itéletidő a Fekete-tengeren

(CONSTANTA.) (Rador.) Tegnap este hatalmas vihar dühöngött a Fekete-tengeren, amely nagy károkat okozott a kikötőben horgonyzó hajóknak. A szél több hajót leszakított a horgonyoktól és a mólónak csapta őket, úgy, hogy súlyos sérüléseket szenvedtek. Így például a központi kikötőben horgonyzó Adula petróleumszállító gőzös is elszabadult és kénytelen volt kifutni a nyílt tengerre, nehogy sérüléseket okozzon a többi hajóknak. A vihar következtében a következő hajók sérültek meg: Basarabia román hajó, Chipka bolgár hajó, Miriel és Tonnelin angol petróleumszállító ha-

amelyek a maguk brutális erőszakosságával az 1919. évi diktátummal súlyosan megsértették a német nemzetet. A pápai enciklikának néhány szakasza tökéletesen jellemzi a versaillesi rendszert. Így például ez a fejezet: „A mostani bajok mély gyökere az általánosan érvényes szabály visszautasítása úgy az egyéni, mint a társadalmi életben a nemzetközi kapcsolatokban és az Istenben gyökerező természeti törvény semmibevétele és elfelejtése.” Az egész emberi élet megfertőződött ettől az eltévelyedéstől. Ugyanígy igazságot tartalmaz az enciklikának a következő megállapítása is: „Az igazság anyaga harcol az erőszak démonja ellen”, vagy például „A győző szíve megkegyelmezik”, továbbá „A vakáság szenvedélye uralkodik a felelős vezetők felett”. A német nép saját tapasztalatából tudja, ismeri ezeknek a szavaknak az igazságát. Megértjük, hogy a pápa felemeli szavát és kegyelmet kér a lengyelek részére. A lengyel katolikusokat mindig nagyon szerette a Vatikán. A pápa azonban jól ténne, ha kegyelmet kérne a német katolikusok részére is, főleg a Lengyelországban vad kegyetlenséggel megölt német katolikusok részére.”

CSAK FIATALOK TÉRNEK VISSZA AZ ÓHAZÁBA

(RIGA.) (DNB.) Tegnap újabb 420 balti állambeli visszavándorló német hagyta el Riga kikötőjét. A visszavándoroltakat szállító hajó Gottenhafenben fog kikötni. Ugyancsak Rigából közlik, hogy a további visszavándorlók rendelkezésére jelenleg még 14 német gőzös vetett horgonyt Rigában. Érdekes, hogy a visszavándorlók legtöbbször fiatalemberekből és nőkből áll, mert az öregek egyrésze nem hajlandó elhagyni régi lakhelyét.

— Dr. Szabó Zoltán bőrgyógyász katonai szolgálatából visszaérkezett és rendelkezést újból megkezdte. Str. Barón L. Pop 13.

Szerdától minden este

Mégis szép az élet

— Külkajántói Szt. József Otthon október 29-én délután 6 órai kezdettel saját helyiségében (Str. Maramuresului 137.) szüreti mulatságot rendez.

Százhusz éves a Kolozsvári Magán-Zenekonzeratórium

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A koncertatórium választmánya a napokban tartott ülésén élénk érdeklődést keltett az elnök azon bejelentése, hogy az intézet, amely 1819-ben alapított, a folyó évben tölti be fennállásának 120-ik évét. Az évforduló méltó megünneplésére készül a koncertatórium egy díszhangverseny keretében, melyet december hó 12-én tartanak meg a Magyar Színházban. Ennek külön érdekessége, hogy két nagynevű művész, B. Sándor Erzsébet és dr. Székelyhidy Ferenc megígérték közreműködésüket, mint akik művészi pályájukra innen indultak el és növendékei voltak a koncertatóriumnak. A jubiláris hangverseny ismertetésére visszatérünk. Itt említjük meg, hogy ez a szép multu intézet három érdemes hegedűtanára mellé negyedik tanerőnek megnyerte Kemény Géza báró, okleveles hegedűtanárt és okleveles művészt, aki a tanítást meg is kezdte.

— Tagavató ünnepség a Szent Mihály templomban. A román. kath. szt. Mihály egyházközség leányegyesülete vasárnap reggel a 8 órai mise után tartja tagavató ünnepélyét. Ez alkalommal 25 fiatal leányt fogtak az egyesület tagjai sorába felvenni.

— Hirtelen halál. Megdőböntő hirtelen halál történt tegnap este Kolozsváron. Schuller Salamon bukaresti 48 éves utazó Kolozsváron tartózkodva, este 7 óra tájban, amikor bement a Reg. Ferdinand-ut 120. szám alatti Stefan-féle fűszerüzletbe — bizonyára, hogy valamit vásároljon — hirtelen rosszul lett, összesett és nyomban kiszívenedett. A jelenlevők egyike rögtön értesítette a közelben lévő negyedik kerületi rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt szállított ki a hirtelen halál színhelyére a kerületi tisztiorvossal együtt. A rendőrorvos megállapítása szerint a tragikus hirtelenséggel elhunyt fővárosi utazót szívizélhűdés ölte meg. Holttestét beszálították a törvényszéki bonctani intézetbe halála pontos okának megállapítása céljából. A negyedik kerületi rendőrség pedig a hirtelen halálról azonnal értesítette Schuller Salamon bukaresti hozzátartozóit.

— A romániai Kertészeti Egyesület érdeklődőket, hogy a Str. Regală 26. sz. alatt a Botanikus kertben vasárnap délután 4 órakor tartja meg rendes havi nyilvános gyűlését, melynek keretében dr. Borza Sándor egyetemi tanár, az egyesület elnöke, vetített képes előadást tart. A belépés díjtalan.

— LETARTÓZTATTÁK AZ „ÖRDÖGÜZŐ” CIGÁNYHÁZASPÁRT. Veszedelmes szélhámusokat tett ártalmatlanná a negyedik kerületi rendőrség. Lingurar Ioan Spinoasa-uccában lakó vasutas feljelentést tett a rendőrségen Rézműves József Bács községbe való cigány ellen család miatt. Lingurar feljelentésében elmondotta, hogy Rézműves és felesége távollétében kicsaltak feleségétől több értékes ruhaneműt, melyek árát saját céljaikra fordították. A feljelentés folytán a negyedik kerületi rendőrség Rézművest és feleségét — akik történetesen Kolozsváron tartózkodtak — őrizetbe vette és megkezdte kihallgatásukat. Rézműves József és felesége azt mondták, hogy a Lingurárnétól kapott ruha ellenében jószolgát és „varázslattal elűzték” a háztól a rossz szellemeket, amelyek Lingurárnét hónapok óta kínozták. Rézművesné a továbbiakban azt állította, hogy Lingurar házánál az ördög tartózkodott, akit ő onnan kiűzött. A következő pillanatban aztán „transzba” esett és úgy tett, mintha látná az ördögöt: most itt, majd ott, folyvást mutogatva a kezével. Csakhogy Lucifer most az egyszerű nem segített rajta. Kihallgatásuk után a szélhámus Rézművest és feleségét átadták az ügyészségnek.

Béke a Balkánon és a Közelkeleten

Írta: HALÁSZ JÓZSEF

1.

Földrajzi eltolódások és egyének, valamint nemzetek lelkiváltságának korát éljük. Érdekes megfigyelni miképpen alakulnak a dolgok és azt is, hogy az átalakulások hogyan hatnak különböző tájak különböző nemzeteire. Alig néhány esztendővel ezelőtt, a Balkán-félszigetet még Európa tűzfészkeként nevezték. Valóban: ott állandóan puszkaporos volt a hangulat. Mindig történt valami, ami többé-kevésbé megdöbbentette — néha bizony meg is remegtette — még a nagyhatalmakat is. A Balkánról indult el például az első világháború fürgetege is. De azelőtt, meg azután is hosszú ideig nyugtalanította Európa népeit a Balkán-félsziget nem egy égető kérdése. Macedóniáért majdnem 50 esztendőn át három ország versengett: Bulgária, Szerbia és Görögország. Ma már ez a versengés is a múlté. A „tűzfészkek” jelző most már nem illik erre az európai nagy félszigetre. A veszedelem gócpontjai eltolódtak más tájakra. És bizony-bizony: Európának nem egy részén ma boldogok lennének az ott élők, ha csak viszonylag is olyan nyugalmat és biztonságot élvezhetnének, mint a Balkán-félszigeten. Érdekesen magyarázza ezt a helyzetet a bukaresti Journal című lap. „Európa délkeleti részében — írja a Journal — ma nyugalom és olyan derűlátás uralkodik, amilyen a kontinens egyetlen más részében sem...” Nyomban meg is magyarázza ennek a kedvező állapotnak az okát: „Az angol-francia-török egyezmény olyan légkört alakított ki, amely indokoltá teszi a hitet, hogy lehetőség mutatkozik a megrendíthetetlen semlegesség fentartására.” Igen: ez az új tény döntő módon hozzájárul a nyugalom biztosításához, illetve az azt elősegítő államok semleges tömbjének kialakításához.

2.

A kavargó események közepette a dolgok menetéről és a végső fejlemények kialakulásáról nem lehet határozott véleményt mondani. Egyet azonban a leghatározottabban leszögezhet bárki: Ha a Duna medencéje körül közeledve és közvetlenül érdekelt népek közötti időben felismerték volna az össze fogásnak történelmi szükségszerűségét, valószínűleg nem következhetett volna be azok az események Európában, amelyek több-kevesebb mértékben közelről érintik valamennyi ország és nemzet gazdasági és politikai érdekeit. Körülbelül egy esztendővel ezelőtt, ugyan ezen a helyen megpróbáltuk vázlatosan ismertetni a középeurópai, illetve dunamenti és balkáni népek összefogásának szükségességét és lehetőségeit. Akkor körülbelül azt írtuk: „Közép-Európát, vagy pontosabban szólva a Duna medencéjét és a Balkán nagyrészét a természet és a társadalom fejlődési vonala is egységes földrajzi és gazdasági alakulatnak szánta. Minden jel azt igazolná, hogy az itt élő népeknek kivétel nélkül egymás oldalán van a helyük. De sajnos, a nagyhatalmak politikai játéka soha sem engedte megvalósítani a természet és a gazdasági szükséglet által diktált adottságokat.” A továbbiak során felsoroltuk azokat az államokat, amelyek ennél az alakulatnál elsősorban számbajöhetnek volna. Vagyis:

Lengyelország	388.390 nkm.	lakóinak száma	35.000.000
Magyarország	105.000 nkm.	lakóinak száma	10.000.000
Csehszlovákia	100.000 nkm.	lakóinak száma	9.500.000
Románia	300.000 nkm.	lakóinak száma	18.500.000
Jugoszlávia	248.665 nkm.	lakóinak száma	15.000.000
Bulgária	105.000 nkm.	lakóinak száma	5.500.000
	1.251.055 nkm.	lakóinak száma	93.500.000

3.

Igen: ennek a földrajzi és gazdasági alakulatnak mindene lehetett volna: Aranya, szene, vasa, petróleuma, sója, bonája, fája, stb. tengeri kikötőkkel

is rendelkezett volna. Kifelé egységes nagyhatalomként állhatott volna szembe minden befolyásolási kísérlettel. Viszont befelé az egymással összefogó nemzetek megtartották volna politikai és gazdasági függetlenségüket. Akkor ezt írtuk: „Csak így szabadulhatnának fel a kis és középállamok a nagyhatalmak gyámkodása alól és csak így biztosíthatnák népeiknek jövőendő boldogulását...” Sajnos: az elképzelés szép álmom maradt. A valóság azonban annál vigasztalanabb képet mutat. Hol van már a többek között Lengyelország? Feltételezhető, hogy az azóta lezajlott tragikus események öntudatra ébresztették a legközvetlenebbül érdekelt országok népeit és menteni igyekeznek a menthetőt. A realitások politikájának parancsoló következménye volna: A dunai- és Balkán-államok egységes tömbjének megszervezése. Nagyon helyesen mondja a Journal cikkirója: „Tekintettel arra, hogy ezeknek az országoknak állandó és közvetlen érdekeiről van szó, a tömb megszervezésére való kezdeményezés is ezen államok részéről kell kiinduljon — de minden külső befolyás nélkül...” Már pedig az ankarai egyezmény aláírása előtt bizonyos részről kísérlet történt arra, hogy a Balkán-országokat külső befolyás nyomása alatt hozzák össze valamilyen cél érdekében. Akkor még az volt a látszat, hogy Törökország esetleg defektálni fog a Szovjet akaratát előtt és minden további nélkül elfogadja a moszkvai feltételeket. Nem így történt. És, hogy nem így történt, ezer és egy oka van.

4.

A többek között az is, hogy Anglia és Franciaország s a legközvetlenebbül érdekelt Törökország felismerték azt a tényt, hogy az esetleg sikeresen végződő orosz-török megállapodások tulajdonképpen nem annyira az oroszoknak és még kevésbé a törököknek, hanem inkább a németeknek termettek volna gyümölcsöket. Ez a felismerés irányt szabott Ankara további magatartásának. Perdöntöbben esett ugyanis latba az a megfontolás, hogy milyen lehetőségek várhatnák Törökországra, ha a németek az oroszok segítségével esetleg lejuthatnának a Fekete-tengerre és a Bosporusz, illetve a Dardanellakon át a Földközi tengerre? De angol és francia szempontokból is kétségtelenül ez azt jelentette volna, hogy a Harmadik Birodalom most már maradéktalanul megvalósíthatja vágyalmát és feltartóztatatlanságát előretörhet a Szelei csatorna felé. Vagyis addig a pontig, ahonnan halálos biztonsággal szíven találhatja a brit birodalmat. Hogy valami efféle tervet akartak megvalósítani, bizonyítani látszik az a tény, hogy Róma és Berlin között pontosan ebben az időpontban élénk megbeszélések folytak. Itália szemmel láthatólag arra törekedett, hogy megnyerje Törökországot. És hogy eloszlassa esetleges bizalmatlanságát, késznek nyilatkozott a dodecanesosi szigetcsoporthoz visszavonni odarendelt katonai erőinek jelentékeny hányadát. Ugyanekkor az időpontban az olasz sajtó fokozott élességgel foglalkozott az angol kormány ténykedéseivel...

5.

Mindez azonban nem tudta elaltatni a török kormány aggodalmait. Külön-

félszigeten Albánián keresztül nyugati és keleti irányba egyformán ki-nyújthatja a kezét. Miután az otrantói szoros mindkét partja felett most már korlátlanul rendelkezhetik, Jugoszláviát esetleg elzárhatja attól a lehetőségtől, hogy adott esetben német, illetve olaszellenes ténykedést fejthessen ki. A délszláv állam földrajzi helyzete olyan, hogy létének veszélyeztetése nélkül nem szállhat szembe sem nyugati olasz, sem keleti német hatalmas szomszédjával. Bulgária pedig sokféle megfontolás szempontjából nem húzta volna ujját akár a németekkel, legkevésbé az olaszokkal. Itália már régtől fogva arra törekedett, hogy a Balkánon mennél szélesebb terepen kiterjeszthesse befolyását. Ez a magyarázata, hogy az ankarai egyezmény megkötése előtt az olasz diplomácia igen erős tevékenységet fejtett ki egy olasz égisz alatti Balkán-blokk összekovácsolása érdekében. Ha ez sikerült, akkor Olaszország a Földközi-tengeren is jelentős mértékben megnövelhette volna hatáskörét. Érthető tehát, hogy a moszkvai orosz-török tárgyalások látványos meghiusulása, illetve az ankarai angol-francia-török egyezmény létrejötte után nem annyira a Szovjet, mint inkább a Harmadik Birodalom és Olaszország sajtója ütött meg éles hangokat. Az első lázas órákban azt hangoztatták, hogy Ankarában német, illetve olaszellenes egyezményt kötöttek.

6.

Talán igen, talán nem... Viszont az angol sajtó igen békülékeny és simogató hangon irt Olaszországról már jóval előbb is, de különösen ezekben a napokban. A félhivatalosnak számítható „Times” szokatlanul hosszú cikkben számolva be az ankarai eseményekről, nyomtatékosan kihangsúlyozta: „Anglia kellő mértékben méltányolja Mussolini azon ténykedését, hogy a békét egyengeti és ennek érdekében a délkelet-európai és balkáni népek egyesítésén fáradozik. Londonban ezzel tisztában vannak s az ankarai egyezmény semmiképpen sem irányult Olaszország ellen...” Sok valószínűség szól amellett, hogy a „Times”-nek ez az állítása megfelel az igazságnak. Angliának és Franciaországnak egyáltalán nem érdeke, hogy Olaszországot újra és még inkább elidegenítsék maguk mellől. A semleges és később esetleg baráti Olaszország mindenképpen nagy szolgálatot tehet úgy Londonnak, mint Párisnak. Ankarában tehát elébe vágta ugyan bizonyos célkitűzések megvalósításának, de semmiképpen sem úgy, hogy akár Szovjet-Oroszországot, akár Itáliát közvetlen érdekeikben megbántották volna. Ennek bizonyosságát szolgálhat az a tény is, hogy Saracioglu török külügyminiszter a legmelegebb bucsuszavakat intézte Molotov szovjet külügyi népbiztoshoz, amelyre ez hasonlóképpen válaszolt. Törökország és a Szovjet között tehát nem szakadtak meg a baráti kapcsolatok, noha most nem sikerült nyíltbeütni az orosz-török egyezményt. Mindenesetre felmerül az a kérdés: vajon a szovjet-orosz államférfiak csakugyan olyan nagy súlyt helyeztek az új orosz-török egyezmény sikerére, mint amennyire mutatták? Az, hogy a tárgyalások eredménytelen befejezése után is melegen nyilatkoztak egymásról, az ellenkezőjét látszik bizonyítani.

7.

Nem véletlen az sem, hogy az ankarai egyezmény aláírásával egyidőben hire futott, hogy az ugynevezett saabadi egyezményben érdekelt négy állam: Afganisztán, Irán (Perzsia), Irak és Törökország megbízottai legközelebből megint értekezletre ülnek össze. Angol és francia diplomáciai körökben nem keltett különösebb meglepetést ez a hír. Annál inkább erős

Valódi angol

szövegetek viselőjét felhívjuk a minden versenyen felüli tiszta gyapju

Dombria

szövegetekre, amelyek szépségben, tartóságban egyenrangúak az angolal. 75 centi szélességben 350 lejtől vannak 450 lejtig. Egyedüli elárúsítóhely Str. Reg. Maria 4. Bejárat Str. Brătianu 19. felől is. Két szoba, konyha lakásomra társnőt keresek. Komoly háziszöveget beállításánál segédkeztetést vállalom.

visszhangja támadt más irányok felől. Tudni kell, hogy az előbb említett négy mohamedán állam egyezségét annak idején Anglia egyengette különböző célok biztosítása érdekében. Mint már annyiszor: ebben az esetben is bebizonyosodott, hogy a brit diplomácia mindig messzire néz. Az egyezséget ez előtt két esztendővel hozták tető alá. Vagyis, amikor még lehetősége sem volt Berlin és Moszkva barátságának. A közelkeleten azonban London erős támaszt biztosított a maga számára a négy ország egyezményével. A tengelypolitika ugyanis a világ minden részében megkeresni igyekezett a brit impérium legkönynyebb, sebezhető pontjait. Már pedig Angliának igen érzékeny pontjai a közelkeleten az arabok lakta területek. Hátmögötti kezek már esztendőök óta nyugtalanságot teremtettek Palesztinában és a francia érdekeltség alatti Szíriában, továbbá Mezopotámiában és a Vörös-tenger melletti arab félszigeten. Az angol diplomácia tehát ügyes sakkhúzással szembeállította a sémitaváru mohamedán arabokkal a részint turáni, részint indóárja fajú törököket, perzsákat és afgánokat. Ebben a játékban megint bebizonyosodott, hogy az egykor olyannyira összefogó erejű mohamedán vallás hatása elhalványult a nemzeti és faji érzés jelentősége mellett. Valószínűleg azzal is számolhatott az angol diplomácia, hogy Moszkva esetleg még sem nézi jó szemmel a törökök húzódását a vele való újabb szerződés megkötésétől. Ugyanis az ankarai egyezmény aláírása előtt, de már a moszkvai tárgyalások megszakadása után híre szaladt, hogy a Kaukázusban, azon a ponton, ahol a Szovjetunió, Törökország és Irán határai érintkeznek, vörös seregek gyülekeznek. Moszkva igen energikusan megafolta ezt a hírt.

8.

Anglia azonban semmit sem bízik a véletlenre. A jelen esetben is gondja volt rá, hogy a saadabadi egyezményes államok pontosan akkor üljenek össze és tárgyalják meg további elhatározásukat, amikor a közelkeleten, illetve a Földközi tenger déli medencéjében bizonyos irányból jöhető meglepetéssel kellett számolni. A négy mohamedán ország szövetsége nagyon hasonlít a Balkán-egyezményben érdekelt államok csoportosulásához. Legutóbbi értekezletüket Irán fővárosában, Teheránban tartották az év elején. A mostani értekezlet valószínűleg kapcsolatban áll az angol-francia-török szerződés aláírásával. Bizonyos, hogy a tanácskozás Ankarában lesz és annak keretében meg fogják tárgyalni az összes őket érdekli kérdéseket. És miután a négy állam együtt és külön is elég jó viszonyt tart fenn a Szovjetunióval, valószínű, hogy a Moszkvával való kapcsolatok további fentartása, esetleg kimélyítése is szóba fog kerülni. Mindez azt jelenti, hogy az angol-francia-török egyezmény — záró klauzulája ellenére — elősegíti a békét a Balkánon és a közelkelet egyéb tájain is.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelíges és címnélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portóztott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelenésre csak délelőtti 10 óráig vesszünk fel.

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteit, készíthetneműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgyok. (2678)

KÖZÉPNAGYSÁGU, alig használt cserép oszlopokká olcsón eladó. P. Abatorului 3. háztulajdonosnál. (6562)

GYERMEKKOCSI, modern, mély, kék alig használt eladó. Str. Donat 74. (6585)

TOPOLYAHALÓ, mindenféle butorok eladók. Cal. Decebal 3. Használt butort veszek. (6588)

SÁMUEL maradékos nem hirdet, mert mindenki tudja, hogy télikabát-szövetek, ruhaszövetek, damasztok, vásznak nálla a legolcsóbbak. Str. Măloasă 19. Regal kávé ház mögött. (6587)

BRILLIÁNSOKAT, érmeket készpénzért vásárol Wallerstein régiségkereskedő. Str. Clemenceau 7. Tízoltó laktanyával szemben. Telefon: 33-14. (6549)

STANDARD rádió 3 plusz 1 lámpás elköltözés miatt minden elfogadható árban eladó. Str. Mănăstur 82. (6549)

PATEFON lemezekkel eladó. Str. Regina Maria 43., emelet. (6555)

SÜRGŐSEN olcsón eladó Gobelin kép 75x55 cm. Zabolai, Str. Memorandului 23. (6603)

MÉRLEGET 1500-ig állatmérésre keres Szabó, Cal. Traian 13. (6621)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR“-ban

vásárolhat.

Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

SZEKRÉNYT hármast vagy garderozszekrét megvételre keresek. Szabó, Cal. Traian 13. (6622)

MODERN lakkeszszolt hálószoba, csillárak elutazás miatt sürgősen eladók. Cal. Victoriei 23. (6651)

JÓFORGALMU korcsma átadó. Cim a kiadóban. (6450)

EXCENTERPRÉST jókarban megvételre keresünk. Triumf, C. Dorobanților 118., Telefon: 10-79. (6464)

ÓCSKA oink-hulladékot 10 kg.-tól állandóan vesszünk. Triumf, Cal. Dorobanților 118. Telefon: 1079. (6465)

EBEDŐBERENDEZÉS eladó. Str. Bălcescu 4., emelet. (6617)

ELADÓ szalonszoba butor, egy „Renault” autó, nagy szobalétrák és 2 kutyaketre. Érdeklődni a házimesternél Str. Reg. Carol II. 7. szám. (6642)

JÓKARBAN lévő sziliskibunda eladó. Érdeklődni lehet Cal. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászatban. (6653)

GYERMEKKOCSIK legolcsóbban kis-korúak fogházában kaphatók. (6655)

FAAGYAK és vaságys, toalett tükrök, petróleum és vaskályha, szekrények, üldökád, falióra, varrógép, spanyolfal, rádióasztal, Biedermayer és klubfotelek, szalonok, nagy asztal, porcellán edények, többféle holmik eladók. Str. Avram Iancu 28. szám. (6656)

DIESEL vagy szivógázmotort keresek megvételre 14-18 HP. Goldstein olajgyár, Cluj. (6660)

EGY új modern, kombinált teleháló eladó. C. M. Foch 31. asztalosműhely. (6690)

ELCSEBÉLNEM Nagyváradon, a város szívében lévő emeletes, kétlépcsős, központi fűtésű — minden szobában külön fűtést van — új és minden kényelemmel felszerelt házamat hasonló kolozsvári házál. Címeket „Árkülbözetet” készpénzzel fizetni” jelígre a „Jóestét!” kiadóhivatalába kérek. (6712)

KAMIONT keresek fatuvarozáshoz. Értekezni Str. Masaryk 17. (6695)

ELADÓ sötétszürke városi bunda opson gallérral, közeptermetre. Megtekinthető Bertalan és Gyanmathy férfinabónál. C. M. Foch 2. (6696)

MASSZIV 100x200 festett ajtó tokkal, kitűnő takaréktűzhely eladó. Str. Axente Sever 17. (6706)

ÓCSKARUHÁKAT férfi, női télikabátokat veszek, nagy választékban eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (6708)

MEGBIZÁSBÓL régiségtárgyakat vásárolok. Str. Cipariu 16. Apart. 7. (6704)

ELADÓ egy centrifugál pumpa és két villanymotor. Str. Closca 8. Telefon: 3044. (6661)

BEVEZETETT, havi 12—20.000 lej tiszta jövedelmező clujai üzlet kevés pénzzel vagy garanciával átvethető. Megkeresések „Szakértelem nem szükséges” jelígre Rudolf Mosse Oradea, Reg. Ferdinand 13. küldendők. (2914)

VADONATUJ diófurniros tele és keményfa háló eladó. P. Rares 10. (6654)

MODERN mély gyermek kocsit eladó. Str. Ioan Ghica 5. (6711)

ELADÓ finomkivitelű kombinált szobák, ebédő, háló, recamier, fotelek, műasztalok. Str. David 3. (6707)

ELADÓK vakondbunda, gyönyörű stórok, romantizált edények. Calea Regele Ferdinand 80. (6709)

KIMONDOTTAN mesterhegedű szalon jazz kották eladók. Str. Livezi 6. (6715)

43-AS új csizma eladó. Str. Turcului 13. (6716)

ELADÓ szőnyegszővő széks, összecsukható vaságy, Papné, str. Grigorescu 36. (6721)

MELEGÁGYAKRA való ablakok olcsón eladók. Str. Pata 189. (6725)

ELADÓ ócska Dániel és oszlopokályhák. Str. Baltii 9. (6726)

INGATLAN

KIS házastelket keresek bankteherrel. Ajánlatot „60.000 készpénz” jelígre kiadóba kérek. (6692)

ELADÓ ház. Strada Timisoarei 5. (6686)

HÁZHELY eladó 30.000-ért vasúti műhely felé. Értekezni: str. Vrabilor, apartament 1. (6723)

ÁLLAST KERES

FEMNYOMÓ elsőrangú munkaerő 12 évi gyakorlattal állást keres. Pálmai Zoltán Sibiu, Pas. Rideli 2. sz. (2900)

DIPLOMÁS rajzoló állást keres. Ajánlatokat „Rajzoló” jelígre a kiadóba. (6527)

DADA állást keres. Str. Ciordas 9. (6531)

SZAKGEPESZ állandó állást keres malomban, vagy fűrészgárba vagy bármilyen erőüzemnél elvállal nemcsak kezelést, hanem bármilyen üzemi gépeknek szakszerű javítását is. Cim a kiadóban. (6663)

MAGÁNOS vagy kisebb háztartás vezetését elvállalja középkorú özv. uriaszony, esetleg anyahelyettesnek is elmenne. Szabó, Satu-Mare, Str. Zaharia Bărgan 10. (6664)

VÁLLALOK angol, francia munkát a legkényesebb ízlést kielégítően. Cal. Motilor 65., Achimné. (6680)

KÖZÉPKORU, románul, magyarul beszélő nyugdíjas tisztviselő özvegye keres kimondott uriembernél házvezetőnői állást. „Független” jelíge. (6669)

HÁROM nyelvet beszélő intelligens nő, háztartás, főzés minden ágában jártas, házvezetőnői állást keres, vidéken, vagy pusztán. Cim a kiadóban. (V6703)

TÜZÖNŐ állást keres. Cim a kiadóban. (6675)

NEMET végzett egyetemista nő, német és francia órákat adna koszt és lakásér. Érdeklődni str. Duca 7. Dr. Manea 1-3 óra között. (6714)

ÁLLAST KAPHAT

ÜGYESKEZŐ, egészséges, erős aszszonyt keresek mosásnál való kisegítésre teljes ellátással és 500 lej fix fizetéssel. Özv. Jeneyné Diana fűdő. (6386)

IPARVÁLLALAT keres gyakorlott, gyors és gépirónót román, vagy német nyelvtudással. Ajánlatok Rudolf Mosse Cluj címre, fizetési igény megjelölésével „Tökéletes” jelígre küldendők. (6631)

BEVEZETETT ügynököt keres Triumf Cluj, Cal. Dorobanților 118., udvarban. (6463)

KERESK gyermekszertető leányt 14 hónapos flamhoz, aki takarítást is vállal. Dr. Zaharovits, Cal. Marechal Foch 22. (6532)

HÖLGYFODRÁSZ segédet, nőt, vagy férfit keresek. Cal. Reg. Ferdinand 30. hölgyfodrászatba. (6637)

CUKRÁSZSEGÉD és egy inas felvétel. Cal. Motilor 84. (6647)

HÖLGYFODRÁSZT keresek mesterkönyvel „Nő, vagy férfi” jelígre a kiadóba kérek. (6385)

MEGBIZHATÓ minden fűzőnő kerestetik. Cal. Motilor 17. (6620)

AZONNALI belépésre keresek műhelymunkás hentessegédet. Dobai Béla, Jibou, (Sălaj). (V2915)

DOHÁNTÖZSDÉBE elárústitókisszszonyt, vagy férfit keresek kaucióval. Pataky, Str. Haiduk 7. (6699)

KIFUTÓ felvétetik fűszerüzletbe. C. M. Foch 20. (6475)

ÜGYES bejárónót felvesszünk november elsejére. Cim: Sieberger, Str. Masaryk 25. sz. ajtó 3. (6713)

BEJÁRÓ megbízható, felvétetik. Str. Ilie Macelar 8. (6722)

KÜLÖNFÉLEK

KÁRPITOS munkákat legolcsóbban készit Dull, Cal. Marechal Foch 4. (6545)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (2756)

ÓVJA gyermekeit betegségtől, ha sápadt, gyenge, vérszegény, étvágytalan, kiemert, köhög, számrhurutban szenved, adjon Vita „H” vitamint csokoládét, amely teljesen pótolja a csukamájolajait és nemcsak gyógyít, hanem megóv járványoktól is. Dobozonkénti ára 45 és 75 lej Hermann gyógyszerár Tárgu-Mures. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. (2815)

SZOBÁT olcsón, szépen festek. Cim: Segesváry festéküzlet. (6593)

ELVESZETT egy fél fülbevaló, zafir követ a str. Aron és cal. Victoriei között. Megtalálójára 200 lei jutalomban részesül a kiadóban. (6727)

OKTATÁS

TIZ lejért adok német órát. Str. Iorga 12. II. 18. (6626)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Desónél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (6450)

NEMET nyelvet biztos sikerrel, akadémi és egyetemi anyagot is tanít. Csoportos tanításra előjegyzéseket felvesz. Székelyné, Str. Cuza Vodă 5. (Iparkamarai épület III. em. 19. ajtó, díjtalan lifthasználat). (8454)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

TANITVÁNYKÉPZÉS. Kosmetika „Boté” Hamburg M. C. Reg. Ferdinand 34 II. Tel.: 2011. (6683)

ROMÁN, magyar, német gyorsírást könnyű módszerrel 5 hónap alatt megtanítok. Str. Vladimirescu 17. em. 12. (6677)

KIADÓ LAKÁS

HÁROM szoba komfortos, külön telken kiadó. Cim: Bonboneria, Str. Reg. Maria 34. (2891)

NAGYON szép garconlakás azonnallá kiadó. Értekezhetni Str. Duca 3, házfelügyelőnél. (5500)

NAGYON szép modern négyszobás lakás azonnallá kiadó. Értekezni Str. I. G. Duca 3. Házfelügyelőnél. (5501)

KÉT szoba, konyhás komfortos vilálakás mellékhelyiségekkel 1700 lejért kiadó. Str. Grigorescu 69. (2874)

KÉTSZOBÁS, konyhás parkettes lakás komforttal kiadó. Str. Fierului 30-b. (6523)

KIADÓ központban szép butorozott szoba. Esetleg fűdőszoba használattal, november 1-ére, vagy 15-ére. Cim a kiadóban. (6534)

KAPUALATTI bejárata uccai nagy üres irodának is alkalmas, parkettes szoba kiadó. Str. N. Iorga 21. (2765)

GARCONLAKÁS központi fűtéses, kiadó. Str. Clemenceau 5-c. Uj ház. (6623)

KIADÓ 2 szoba, 1 kis konyha nov. 1-re. Str. Kogălniceanu 8. (6638)

SZÉP, modern szoba, konyha kiadó. Str. Hasdeu 95-a. Ért.: délután. (6442)

KETTŐ szoba, konyha összkomfort november 1-ére kiadó. Str. Gojdu 21. Telefon: 22-03. (6449)

KIADÓ november 1-ére 2 szoba, konyha fűdőszoba. Str. Aviator Suci 7. (6472)

URILEÁNYNAK butorozott szoba, fűdőszoba használattal olcsón kiadó. Calea Decebal 66. (6629)

500 LEJÉRT 2 szoba, konyha kiadó. Str. Baci 52. (6530)

KIADÓ november 1-re Cal. Reg. Ferdinandon 4 szoba, konyha, komfort májusig 3800 lejért. Szerződés tovább is köthető. Cim a kiadóban. (6589)

KIADÓ 2 szoba, összes mellékhelyiséges komfortos lakás földszinten a Str. Bratianu-ban. Érdeklődni dr. Tusa irodában. P. Unirii 7. (6605)

BUTOROZOTT szoba két fiatalember részére jutányos árban kiadó. Str. Albinei 14. szám. (6609)

EGY szoba, konyha, speisz, fűdőszoba használattal, nagy terrasszal, nagy kerttel, sertésóllal kiadó. Külön uccai szoba, előszoba, fűdőszoba garzon lakásnak azonnal kiadó. Str. Horea 53. (6528)

BELVÁROSEAN 2 szobás, fűdőszobás, konyhás, verandás uccai lakás azonnal kiadó. Értekezni Transsylvania Banknál. Str. Micu 1. (2903)

KÉT üres, egy butorozott szoba vízkagylókkal kiadó. Str. Consiliul Național 3. (Főpostánál). (6662)

EMELETI napos szoba, konyha, speisz kiadó 1200 lejért. Str. Rudeanu 33. (6682)

KÜLÖNBEJÁRATU, parkettes, butorozott szoba, fűdőszoba használattal kiadó. Str. Hasdau 35. (6697)

KÉT üres szoba kiadó. Cal. Motilor 65. (6689)

EGY-KÉT lakótársnót keres tisztviselő teljes ellátással. Cim a kiadóban. (6717)

KIADÓ szoba, konyha, speiz, W. C. mosdó lakásban, ugyanott vezeték, udvari kut komplett felszereléssel, jókarban lévő üvegezett ablakok eladók. Str. Paris 47. (6718)

NAGY szoba, speiz kiadó. Str. Horea 6. (6719)

NOVEMBER 1-re 3 esetleg 2 szoba, előszoba, konyhás szép új lakás kiadó, Elisa beta ut végén. Értekezni: Sándor gondnoknál, Calea Victoriei 13. ajtó 4. (6720)

KIADÓ azonnali egy szoba, konyha külön telken, víz bevezetve. Értekezni: Cal. Marechal Foch 20. Fűszerüzlet. (6474)

NEMCSAK POLOSKÁT,

hanem minden más férget is garanciával irt teljes szagtalanítással „Polynea” laboratórium Paragázosztálya. Str. Cons. Național 3. (Főpostánál). Tel.: 34-75.

KÉT szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló komfortos villalakás 1700 lejért kiadó. Str. Grigorescu 69. (2912)

ÜZLETHELYISÉG azonnallá kiadó. Str. Gheorghe Baritiu 8. szám alatt. (6698)

AZONNAL kiadó szoba, konyha mellékhelyiséggel. Cal. Traian 61. (6671)

DIÁKLÁNY vagy tisztviselőnő utcánál lakást kaphat. Str. T. Vladimirescu 17. em. 12. (6676)

KÉT szoba, konyha, speiz, előszoba olcsón kiadó Cal. Reg. Ferdinand uton. Értekezni: str. Gojdu 4. I emelet. Délutánonként 2-4-ig. (6665)

KIADÓ különbejárata elegánsan butorozott szoba 2 személynek. Schwartz, str. I. Maniu 16. (6668)

KIADÓ egy szoba, konyha, nagy utcai. Cal. Motilor 83. (6724)

LAKÁST KERES

KISEBB üzemmek megfelelő 20-25 méteres földszinti helyiséget keresek. Hoffmann, calea Motilor 17. (6619)

() Jótékonyeln gyermekelőadás. A Munkás Atheneum női csoportja a Societatea Națională de Cruce Rosie, Filiala Cluj, pártfogása alatt és ennek hathatós támogatásával gyermekszínházat rendez az olyan bevonultak családtagjainak megsegítése céljából, akik nem élveznek egész, vagy félfizetést a munkaadó részéről, nem töltvén be a törvényes két évet, ugyanannál a munkaadónál, vagy mert nem voltak állandó alkalmazásban. A gyermekszínházat november 5-én, vasárnap délelőtti 11 órai kezdettel tartják meg a Thalia (Davila) színházban. A műsort, amely kis szindarabból, verseléből, szavalókórusból és táncokból áll, az Iris-telepi és a feleki munkásgyermekek műkedvelő gárdája adja elő. Beléptidő gyermekeknek 9 lej, felnőtteknek 15 lej. A jövedelmet sokgyermekes anyák között osztják szét a Vörös Kereszt ellenőrzése alatt. A rendezőség reméli, hogy a közönség zsúfolt házzal fog kifejezést adni a rászoruló többgyermekes munkáscsaládokkal szemben érzett szolidaritásának.